

Z

Szabó László Tibor 1938-ban született. A szegedi József Attila Tudományegyetemen végzett magyar-német nyelv- és irodalom szakon. Később a társadalomtudományok felé fordult, - számos tanulmányt, cikket és recenziót publikált. Politikatudományi kandidátusi disszertációját 1987-ben védte meg a Magyar Tudományos Akadémián. A kilencvenes években ment nyugdíjba a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalomtudományi Intézetének Politikaelméleti- és történeti tanszékéről egyetemi docensként. Néhány éve foglalt aktívan az irodalom felé, több írása jelent meg az Elzevriáigban, a Népszava Snip Szó mellékletében és különböző internetes honlapokon.

Szabó László Tibor egy éven belül második novellás kötetével jelentkezik. Több évtized mulasztását kell bepótolnia - mondta egyszer. Életének korábbi időszakában oktatás- és tudományszervezéssel foglalkozott, nyelvtanárként, majd egyetemi oktatóként kereste kenyerét. Első kötetével, az Operabállal ismeretlen íróként indult el, azóta már több irodalmi folyóirat és internetes honlap olvasói is találkozhattak írásaival. Ma már elmondhatjuk, hogy a baloldali értelmiség szűk körében vált ismertté. Nemrégien jelent meg az Operabál című novelláskötetnek második kiadása is. A Villámcsődület is szinte kivétel nélkül groteszkokat és politikai abszurdokat tartalmaz. Talán ezekről a novellákról is el lehet majd mondani, hogy legalább annyira mikro-esszék a mai magyar társadalomról, mint amennyire irodalmi művek. Politikai abszurdok. De mi abban a meglepő, ha egy politológus politikai abszurdokat ír?

SZABÓ LÁSZLÓ TIBOR

Villámcsődület

HUSZONEGY GROTESZK

SZABÓ LÁSZLÓ TIBOR

Villámcsődület

HUSZONEGY GROTESZK

BUDAPEST

A kötet kiadását a
Cityrama Utazási Iroda
támogatta

Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS

© Szabó László Tibor, 2010

Szabó László Tibor 1938-ban született. A szegedi József Attila Tudományegyetemen

végzett magyar-német nyelv- és irodalom szakon. Később a társadalomtudományok felé fordult, – számos tanulmányt, cikket és recenziót publikált. Politikatudományi kandidátusi disszertációját 1987-ben védte meg a Magyar Tudományos Akadémián. A kilencvenes években ment nyugdíjba a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalomtudományi Intézetének Politikaelméleti- és történeti tanszékéről egyetemi docensként. Néhány éve fordult aktívan az irodalom felé, több írása jelent meg az Ezredvégben, a Népszava Szép Szó mellékletében és különböző internetes honlapokon.

Szabó László Tibor egy éven belül második novellás kötetével jelentkezik. Több évtized mulasztását kell bepótolnia – mondta egyszer. Életének korábbi időszakában oktatás- és tudományszervezéssel foglalkozott, nyelvtanárként, majd egyetemi oktatóként kereste kenyerét. Első kötetével, az Operabállal ismeretlen íróként indult el, azóta már több irodalmi folyóirat és internetes honlap olvasói is találkozhattak írásaival. Ma már elmondhatjuk, hogy a baloldali értelmiség széles köreiben vált ismertté. Nemrég jelent meg az Operabál című novelláskötetének második kiadása is.

A *Villámcsődület* is szinte kivétel nélkül groteszkeket és politikai abszurdokat tartalmaz. Talán ezekről a novellákról is el lehet majd mondani, hogy legalább annyira mikro-esszék a mai magyar társadalomról, mint amennyire irodalmi művek. Politikai abszurdok. De mi abban a meglepő, ha egy politológus politikai abszurdokat ír?

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Az első árulás

A Távirányítás Kft. piaci részesedése egyértelműen progresszivitást mutatott. Ebben természetesen jelenős szerepet játszott a bekövetkezett igényrobbanás is, de nem lehetett elvitatni Cs. Nagy Aladár ügyvezető igazgató érdemeit sem, aki rendkívüli dinamikával irányította a céget. Kezdetben inkább csak a hagyományos termékek távirányítós módoszatainak értékesítésével foglalkozott a Kft. Számos mosógépet és tűzhelyet adtak el. Később azonban további fogyasztási cikkek is sorra kerültek. A Kft. tulajdonképpen akkor vált országsszerte ismertté, amikor elkezdte forgalmazni a távirányítós húspuhítót, valamint a szintén távolról bekapcsolható, fényt és hangot adó

jojót. Ez utóbbi természetesen a gyerekek között vált közkedveltté, jóllehet csak fantáziájukra hagyatkozhattak, miként ugrál a jójó távollétükben. De talán éppen emiatt aratott a játék osztatlan sikert. Az árukínálatból persze nem hiányoztak a távirányításos dugóaljszettek és a mennyezeti kárpitba beszerelhető rejtett fényforrások szobába való belépés előtti beindítása sem. Nemsokára megszületett a vállalat új szlogenje is: vezeték nélküli szegmensek integrálása. A fejlődés ugyanis egyértelműen ebbe az irányba mutatott.

Az európai piacon elért sikerek után a cég vezetése úgy döntött, hogy Ázsia és Afrika irányába is nyit. Cs. Nagy Aladár közel-keleti útját februárra szervezték meg, az induláshoz minden előkészület megtörtént. Az utazás előtt néhány nappal azonban fontos telefonhívás érkezett a Külügyminisztériumból. Cs. Nagy egyik régi barátja bizalmasan közölte, hogy a célba vett ország úgymond nem biztonságos.

A cég ügyvezető igazgatója megfontolt ember volt és úgy döntött, hogy egyik üzletkötőjét, Kerek Jánost küldi el maga helyett – bizonyos meghatalmazásokkal. A főnök széles mozdulatokkal kísért előadásában meggyőző képet festett a cég fejlődéséről, az expanzió lehetőségeiről és nem felejtette el kiemelni Kerek János érdemeit, tehetségét és egyszerűségét sem. Még a közel-keleti ország egzotikus szépségeiről is részletesen szólt az igazgató tanácsban, az üzletkötő alig tudta visszafojtani határtalan örömét.

A repülőtéren a kereskedelmi kirendeltség egyik munkatársa várta, aki kocsijával egy kényelmes szállodába vitte. Közölte, hogy az üzletkötés természetesen nem a fővárosban történik, másnap két fegyveres kíséreléssel mintegy háromszáz kilométert kell még utazniuk az üzleti partnerekhez. János izgatottan várta a másnapot, táskájában a hagyományos cikkek mellett speciális ajánlatok is voltak, mint pl. kempinglámpa távirányítóval. A kempinglámpát persze a nomádok sátrai számára tervezték speciális kivitelben és keleties díszítéssel.

Másnap hajnalban egy terepjáró kocsit jelent meg a szálloda előtt népies ruhába öltözött sofőrrel. Ez tört angolsággal közölte, hogy János honfitársa más irányú elfoglaltsága miatt sajnos nem tud velük utazni, de ő jól ismeri az utat és estére már a megadott helyen lesznek. Az üzletkötő nyelt egyet, beszállt a kocsiba, a vezető barátságosan mosolygott. Nem sokkal a főváros elhagyása után fegyveresek állították meg őket.

Semmi, csak a szokásos igazoltatás.

Délfelé a forróság már szinte elviselhetetlen volt, a beszédből is kifogytak. Mindketten elmesélték családi állapotukat. Kerek János próbált szülővárosáról is némi képet adni, de aztán abbahagyta, mivel a kísérelésként képtelen volt meggyőzni arról, hogy nem amerikai.

Estefelé elérték a várost, a célállomást. Egy közösségi épületnek tűnő lerobbant kőházba kísérték két marcona fegyveres, leültették. A kísérelőjét többet már nem látta.

Mintegy félórás várakozás után két, hagyományosan öltözött férfi lépett be a helyiségbe. Az egyikük kitűnő angol kiejtéssel beszélt, valószínűleg valamelyik angol egyetemre járhatott.

Közölték vele, hogy a cég ajánlataira fűtyülnek, őt viszont csak 500 000 dollár váltságdíjért bocsátják szabadon. Rögtön levelet is írtak vele, a követségnek címezve. Szállása egy sötét kamra lett, amely még az elemi higiéniai követelményeknek sem felelt meg.

Hónapok teltek el, ruhadarabjaiból rongyok lettek, felbecsülni sem tudta, hogy mennyit fogyott. Többször felajánlotta fogvatartóinak, hogy megszerzi a pénzt, ha elengedik. Körbejárja a rokonait, barátait, hiteleket, személyi kölcsönöket vesznek fel.

Megpróbálta ékes angolsággal elmagyarázni, hogy Magyarországon a török időkben kiengedték a várfogságból a foglyokat, hogy összegyűjtsék a váltságdíjat. Szimbolikus bilinccsel a kezükön járták a falvakat, és koldulták össze a pénzt. Becsületszóra engedték el őket és a foglyok mindig is állták a becsületszavukat. Vízióiban egyre gyakrabban jelent meg szülővárosa, családja, rokonai, barátai és kollégái.

Az egyik hajnalon két fegyveres – vállukon kalasnyikovval – tuszkolta ki a kamrából. Zavart tekintetével csak azt látta, hogy néhány lépés után már a sivatagban vannak, egy kisméretű repülőgép áll előttük. A gép kapitánya – valami furcsa egyenruhában – tiszteleg neki, beszállnak. A két kalasnyikovos megnyerő mosollyal integet utánuk és néhány pillanat elteltével már egy hazai repülőtéren landolnak. Az egész család, a rokonok, kollégák és jóbarátok, mind ott ujjonganak. Csak az a furcsa, hogy semmit sem változtak huszonöt év alatt. Fantasztikus – ez egy időbeli utazás is! Ott áll a tömegben Tóni is, aki legjobb barátja volt egy ideig. Most is tizenegy évesnek néz ki. János otthagyja a tömeget és Tónihoz lép. Barátja bizalmasan a fülébe súgja: „Az öreg Harangozó kertjében beértek a barackok, telezabáljuk magunkat és hozunk egy nagy szatyorral a testvéreidnek is.”

Tóni átugrik a kerítésen, János messzebről figyeli, hogy nem jön-e valaki. Hirtelen megjelenik az öreg Harangozó két nagy fia, mindketten már elmúltak húszévesek. Könnyedén elkapják Tónit, aki alkudozni kezd velük. János nem hallja, miről beszélnek, majd Tóni integet neki, hogy jöjjön közelebb – Gyere ide! Megígérték, ha idejössz, akkor nem bántanak minket.

János eléjük áll, Tóni hátrál, már nem lehet újra elkapni. Hatalmas pofon csattan János arcán, úgy érzi, hogy szinte leviszi a fejét.

A sorozat hátulról érte. Felbukott. De csak a pofont érezte és valami kimondhatatlan lelki fájdalmat.

Villámcsődület

Pillanatok alatt fiatalok tucatjai lepték el a teret. Táskáikból, vagy kabátjuk alól könyveket kaptak elő és felmutatták a járóelőeknek. Megdermedtek, ki-ki egy sajátos pózban tartotta maga elé a könyvet. A kínálat meglehetősen széles volt, az irodalom klasszikusaitól a politikai irodalomig bezárólag. Sokaknak feltűnt, hogy az ajánlott könyvek között a marxizmus számos klasszikusa és szubklasszikusa is szerepelt. Az államszocializmus megszűnte után ugyanis ezek a művek egyre kevésbé voltak fellelhetők a könyvesboltokban és a könyvtárakban, néhány évtized elmúltá után pedig már csak egyes antikváriumokban voltak kaphatók.

Akik már találkoztak a villámcsődület jelenségével, azt várták, hogy a fiatalok

néhány perc elteltével szótlánul eltűnnek. De nem ez történt, az alakok megtartották a kialakított pózokat és egyszerűen „lefagytak”, vagyis nem mozdultak. Valami kómaszerű állapotba estek és már órák óta ott álltak a tér egy-egy szegletében. A lelkiismeretes járókelők riasztották a mentőket, a rendőrséget és biztos, ami biztos, a tűzoltókat is.

A kikerkező mentőorvosok nem tehettek mást, mint nyugtázták a kómaszerű állapotot, ami valóban nem volt egyértelműen kómának mondható. Órák teltek el, míg az orvostudományi egyetem egy speciális csoportja kiszállt a térre és alaposabb vizsgálatnak vetette alá a fiatalokat. Az már első látásra egyértelmű volt, hogy valamennyien egy korcsoporthoz tartoznak, legfeljebb néhány év eltérés lehetett közöttük. A szoborként megmerevedő tüntetőket a klinikára szállították és megkezdődtek az alaposabb vizsgálatok. Az áttörést a DNS vizsgálatok hozták meg. Előkerültek a korábbi dokumentációk is, amelyek szerint ennél a korosztálynál széleskörű kísérletek folytak a DNS-ben tárolt információk átírására. A biológusok már elég régen képesek voltak a genetikai módosításokra, vagyis arra, hogy pl. mesterségesen előállított kémiai betűkkel beleírjanak egy élő sejt DNS-ébe. A főleg kutatókból álló bizottság azt feltételezte, hogy a fenti jelenség is ide vezethető vissza. Szociális diszfunkciók léptek fel: szervilitás helyett rendszerstresszt eredményezett a beavatkozás. A beszállított fiatalok állapota minden próbálkozás ellenére sem változott. Nem lehetett egyértelműen sem halálról, sem pedig kómáról beszélni, a vizsgálati alanyok mindenesetre érzéketlenek maradtak minden ingerre, hidegre és melege stb.

Az ügy az Államtanács elé került, amely szokásos heti ülésének egész időtartamát ennek a jelenségnek szentelte. Miután az egyetem tudós szakemberei felvázolták az esetet, megkezdődött az élénk vita. Az államelnök elsősorban annak akart utána járni, hogy milyen célból is jött létre ez a villámcsődület. Mit akartak a fiatalok a könyvek felmutatásával elérni?

A legkülönbözőbb elméletek kerültek megtárgyalásra. A legképtelenebb közülük az volt, miszerint a tüntetés célja nem lehetett más, mint arra biztatni az embereket, hogy olvassanak többet és főleg jó irodalmat. Lehurrogták a felszólalót, hiszen elképzelhetetlen, hogy egy ilyen tüntetést hátsó politikai szándékok nélkül szervezzék meg. A fősámán, aki a történelmi egyházak jogán volt jelen az Államtanácsban – hiszen a legősibb magyar vallást képviselte a testületben – az esetből rögtön igazoltnak vélte a magyarok suméroktól való leszármazását, hiszen az egyik feltűnő helyen felmutatott könyv éppen a sumér-magyar eredettel foglalkozott. Azt már nem tudta meghatározni, hogy az említett kötet pozitív vagy negatív megítélést tartalmazott-e a szóban forgó témában. Mindenesetre bejelentette egyháza igényét egy jelentősebb összegre, amely az ide vonatkozó kutatások anyagi alapjait erősítené.

A kultuszminiszter egyértelműen a színházak megerősítésére vonatkozó igény kifejeződését látta a tüntetésben, hiszen ez nem lehetett más, mint egy művészi állókép, egy csodálatos tabló. Közvetlenül ezután felhívta a jelenlevők figyelmét a színházak sanyarú helyzetére.

A legnagyobb vitát a politikai irodalmon belül megjelenő marxista művek felmutatása váltotta ki. A résztvevők egyszerűen nem értették, hogy miként kerülhettek ilyen fiatal emberek kezébe Marx, Engels, Lenin és más, hasonló eszmeiségű szerzők könyvei. Volt, aki veszélyes földalatti összeesküvést gyanított a jelenség mögött, mások pedig egyszerű tévedéseknek minősítették az eseteket. Véleményük szerint a nyomdák összekeverték a régebbi lemezeket és a botanikai, ornitológiai stb. művek helyett ezeket nyomtatták ki és adták át a terjesztőknek. A fősámán az elmondottakat élénk és helyeslő mozdulatokkal kísérte, majd megerősítette, hogy az ilyen esetek csakis tévedéseken és félreértéseken alapulhatnak. Őt például egy hazafias lap

újságírója kerek és dús szakálla miatt összetévesztette Marx Károllyal és meglehetősen becsmérő hangon írt róla. A sajtóperben azután vállalnia kellett a bocsánatkérést, az újságnak pedig a kiigazítást. A bíróság egyébként Marxot is elmarasztalta szakálla és közgazdasági nézetei miatt.

Az Államtanács döntése értelmében a kómaszerű állapotban lévő fiatalokat a Szoborparkban állították fel Marx, Engels és Lenin társaságában. Ez megnyugvást hozott a vitában, azonban nem jelentette a probléma végleges megoldását. Az elkövetkezendő hónapokban ugyanis újabb és újabb villámcsődületekre került sor és az eredmény a legtöbb esetben ugyanaz volt, mint korábban. A Belügyminisztérium tartotta magát az Államtanács döntéséhez és valamennyi kómaszerű állapotba jutott tüntetőt kivitte a Szoborparkba. Mintegy félév eltelte után a Szoborpark zsúfolásig megtelt, a külföldi látogatók pedig kétségbeesetten kutattak fényképezőgépeikkel Marx-Engels szobra után, de többnyire csak könyvet maguk elé tartó fiatalokba ütköztek. Újabb intézkedések váltak szükségessé.

Az Államtanács mint mindig, most is igen nehezen hozta meg döntését. A grémium, amelyben a kormány tagjain kívül számos egyfős párt, többszáz kisegyház és a legnagyobb plázák képviselői voltak jelen, először egyszerűen el akarta tüntetni az egykori tüntetőket. A halálbüntetést azonban már régen megszüntették a köztársaságban és a különböző börtönökbe és fegyházakba sem lehetett szétszórni a vita tárgyát képező alanyokat, mivel a jogrendszerben egyetlen olyan paragrafus sem találtatott, amely büntetést helyezett volna kilátásba az adott esetekre vonatkozóan.

A mentő ötlet a kultuszminisztertől származott. Be kell őket állítani az ország különböző könyvtáraiba a könyvespolcok elé és így sajátos reklámként lehet őket hasznosítani. A zseniális terv fokozatosan meg is valósult és a Szoborpark külföldi látogatói is könnyen megtalálhatták a marxizmus nagyjait.

A terv kezdetben hibátlannak tűnt, egy idő után viszont furcsa jelenségekre lettek figyelmesek a könyvtárosok. A felállított fiatalok egy-egy látogató megjelenésekor megmozdultak, rámutattak a társadalomtudományi könyvekre, kimondottan az ott felejtett marxista szemléletű kötetek felé terelték az érdeklődést vagy olyan vitatott művekre, amelyek szintén az ez irányú gondolkodás kialakulását segítették elő. A könyvtárosok tanácstalanok voltak. Az Államtanácshoz pedig csak kósza és többnyire értelmezhetetlen hírek jutottak el, amelyekkel a legfőbb testület nem is tudott foglalkozni. A folyamat megállíthatatlanná vált.

Bankrablások

Az újabb bankrablás ténye – mint várható volt – ismét felkavarta a médiát. A nemzetközi hírek fontossága órák alatt elporladt és a pártharcokról szóló tudósítások is

csak a második helyre szorultak.

A bulvárlapok újabb és újabb szemtanúkat találtak és szerepeltettek első oldalukon. Egyrészt úgy tűnt, hogy a bűntény tisztázása és a tettes kézre kerítése jó tempóban halad előre, másrészt viszont egyre kuszáltabbnak látszottak az összekuszálatlan szálak is. Símaszk vagy ródlimaszk volt a tettes fején? Állítólag a bal lábára bicegett, viszont más tanúk eskü alatt vallották, hogy a jobb lábát húzta egy kissé. A rendőrségi szóvivő tv-nyilatkozata szerint a forró nyomon loholó kutyák és detektívek egyre szűkebb kört vonnak a tettes köré.

A legújabb kori bankrablások története – minden ellenkező vélemény dacára – része lett az ország kultúrájának, az elektromos médiák és a bankfelügyelet bekapcsolódásával képesek lettünk meghaladni a kézműves-kisiparos korszak kedves, de együgyű történeteit, fölényesen mosolygunk a betyár-romantikán. Egy új információs fejezet nyílt életünkben, bizonyos szakismereteket szereztünk a témában és ebben elvitathatatlan érdemei vannak a televíziós csatornák esti filmprogramjainak is.

A Ficzkó utcai bankrablást követő sajtótájékoztató is szemléletes példáját nyújtotta a hatóságok rendkívüli erőfeszítéseinek és azoknak a nehézségeknek, amelyekkel szembesülnünk kell nekünk is, egyszerű és nem egyszerű állampolgároknak.

Az egyik szóvivő kifejtette, hogy bankjaink már évek óta ostromolják a kormányt egy erősebb és megbízhatóbb biztonsági rendszer kiépítésének érdekében, pontosabban a rendszer finanszírozásának átvállalásáért. Ennek első eleme a fotocellás lábtörők kihelyezése lenne valamennyi bankfiók bejáratához. A fotocellákkal összekapcsolt érzékelők azonnal riasztanak a rendőrséget, amennyiben a bankba belépő személy nagyobb fokú stressz állapotában van, vagy egy jelentősebb volumenű fémtárgyat visz magával. A rendszer azonban a kiskaliberű pisztolyok kimutatására sajnos nem alkalmas, és a kísérletek azt igazolták, hogy az érzékeny szenzorok a zsebekben megbúvó golyóstollakat is jelezik. Így nem lehet igazán különbséget tenni golyóstoll és kiskaliberű pisztoly között. Maradt tehát az egyszerű lábtörő, érzékelő nélkül, de fagyálló kivitelben. A pénzügyminisztérium jelentős összeggel támogatta a lábtörők beszerzését.

A biztonsági örök megtámadásának elkerülésére egy másik hatóság szóvivője azt ajánlotta, hogy készüljön rendelet, amely előírja, miszerint egyértelmű fegyveres bankrablás esetén a biztonsági örök merevedjenek vigyázz állásba és semmi esetre se provokálják a rablókat.

Az időzárak helyett különböző színű, kisméretű lakatok beszerzését javasolta. Ezek már eleve jeleznék, hogy a széfben maximum mekkora összeg van elhelyezve. Kisebb tételek esetén talán már a színjelzés is eltéríthetné a bankrablót a tervezett cselekménytől, vagyis a páncélszekrény kifosztásától. A rendelet egyébként megtiltaná, hogy az alkalmazottak a rablóktól névjegyet kérjenek. Ez ugyanis kimerítené a zaklatás elkövetésének bűntényét és a bankrabló jogosult lenne polgári peres eljárást indítani a bank ellen.

A bankrablások visszaszorításában – a jelenlevő szakemberek szerint – egyértelműen az ügyfélbarát bankok kialakítása jelentené az egyik legfontosabb lépést. Például egész évben fent lehetne hagyni a karácsonyi díszítést, és ezáltal még bizonyos költségmegtakarítást is el lehetne érni. A díszítmény a rabolni szándékozókra is jó hatással lenne.

Minden belépő személynek át lehetne nyújtani egy kis csomag szaloncukrot, miután a megkérdezett nemleges választ adott arra, hogy bankrabló minőségben kíván-e belépni a helyiségbe, vagy sem.

A sajtótájékoztatón tovább záporoztak a javaslatok. Pénzfelvétel esetén –

hangoztatta egy fiatal banki szakember – átadnánk az összegnek megfelelő trezor színes lakatkulcsát az ügyfélnek és így ő maga vehetné ki az összeget. Pénzbefizetés esetén viszont a személyzet a hátsó helyiségbe húzódna vissza, míg az ügyfél a pultnál lévő kasszába beteszi a pénzt. A pénztárosnak csak az elismervényt kellene gyorsan és hibátlanul kitöltenie.

A lekötött összegek utáni kamatot maga az ügyfél határozná meg, a banknak pedig csak a 200% feletti éves kamatok esetében lehetnének kifogásai. Ezek elbírálására ad hoc döntőbírásgot kellene 10 percen belül létrehozni a bankfiókban éppen ott tartózkodó ügyfelekből. Döntésük ellen már nem lehetne fellebbezni, vagyis az ott, helyben, azonnal jogerőre emelkedne. Többen úgy látták, hogy az ügyfélbarát bank kialakításának még soha nem voltak ilyen jó esélyei.

Voltak persze olyan – elszórtan jelentkező – cinikus javaslatok is, amelyek a páncélszekrények páncélszatának megerősítésében, a biztonsági örök rejtett elhelyezésében, vagy pedig a biztonsági rendszerek további tökéletesítésében látták a továbblépés lehetőségét. A jelenlevő szakemberek viszont – ellenvetéseiket felvezetve – olyan megtörtént esetekre hivatkoztak, amelyek egyértelműen rámutattak ezeknek a törekvéseknek a hiábavalóságára.

Egyikük elmesélte, hogy néhány évvel ezelőtt az egyik vidéki városban egy kerékpárra szerelt gépágyúval hatoltak be a bankfiókba. / A kerékpár a vidéki környezetben nem tűnt fel. / Később, a behatoló elleni eljárás is csupán a közlekedési rend megsértése miatt indult meg. A védőügyvéd azzal érvelt, hogy a kerékpár ugyan merőlegesen közelítette meg a bejáratot, de a közelben levő közlekedési lámpa éppen akkor váltott át zöldre és a néhány méterre fekvő másik útvonalon már szabadon indulhattak az autók, kerékpárok és lovas kocsik. A vádlott tehát – ebből a helyzetből kiindulva – nem követett el szabálytalanságot. A szabálysértési eljárást elnapolták és nyolc év elteltével megszüntették, mivel a közlekedési vétséget sohasem sikerült egyértelműen bizonyítani.

A másik példa, amelynek lényege az aránytalanul megnövelt biztonsági költségek hiábavalósága volt, a következőképpen hangzott. Három évvel ezelőtt egy nagyobb méretű szitakötőnek álcázott mini helikopter szállt be az egyik bankfiók ajtaján, amelyet a nagy hőség miatt hagytak nyitva. A jól álcázott járműben ülő négy bankbetörő már repülés közben bekapcsolta digitális lángvágóját és mire leszálltak az egyik tárgyalóasztal szomszédságában, már szét is esett a széf. A fiókvezető meglepetésében elfelejtette megnyomni a rendőrségre bekapcsolt riasztót és mire ő, valamint a személyzet is felocsúdott, a rablók már messze jártak.

Ennél a mondatnál érte el a legnépszerűbb bulvárlap főszerkesztője a helyszínről tudósító munkatársát és ingerült hangon közölte a riporterrel, hogy a sajtótájékoztató hangulata túl pesszimista, fordítani kell rajta. A riporter magához ragadva a mikrofont és a szót, feltette a biztató kérdést, vagyis, hogy ugyebár Magyarországon azért európai viszonylatban meglehetősen jó a bankrablások felderítési aránya?

A válasz egyszerűen lehengerlő volt, az emberek felugráltak otthonaikban a televíziós készülékek előtt, az utcákon egy percre leállt a forgalom, a rendőrök az aluljárókban összeülekeztek a hajléktalanokkal, a minisztertanács résztvevői pedig – akik szintén figyelemmel követték az adást – végre kényelmesen hátradőlhettek foteljaikban. Halljuk a szóvivőt!

„Az elmúlt évben 135 bankbetörésből hármat felgöngyölítettünk, igaz, hogy két esetben a tettesek jöttek vissza és tettek töredelmes vallomást, mert megbánták tettüket. A pénz is majdnem hiánytalanul megkerült, a hiányzó összegeket a bankok dologi költségként leírhatták. De ne feledjük: csak az a bank biztonságos, amelyik soha sem nyit ki!”

Győzelem

Kerekdombi Árpád egy külföldi cég menedzsere volt. A Budapesti Műszaki Egyetemen végzett még a rendszerváltás előtt, és a hetvenes években egyszerű mérnöki beosztásban tevékenykedett a Vörös Zászló Fémműveknél. Később azonban a Fémcsat Osztály vezetője lett, és a rendszerváltást már igazgatóhelyettesként élte meg a gyárban, amelyet pár évvel később privatizáltak.

Kerekdombi emelt fővel és büszkén hangoztatta, hogy soha semmilyen pártnak nem volt a tagja, soha életében nem politizált. Azt persze mindenki tudta róla, hogy a szakszervezetben fényes karriert futott be, megválasztották bizalminak és egy ideig az egyik részleg szakszervezeti titkára volt. Még a kerületi pártbizottság is úgy ítélte meg, hogy Kerekdombinak sürgősen belépnie a pártba, így még jobban tudja szolgálni a hazát.

A külföldi tulajdonos egy bizonyos idő után profilváltást hajtott végre az üzemben, és az egykori vezetőknek csak egy kisebbik részét tartotta meg. Kerekdombi is közöttük volt, mivel elismerten jó szakembernek számított és diplomatikus modorának köszönhetően mindenkivel szót tudott érteni. Marketingigazgató lett és hozzálátott, hogy a gyár új termékeit, a hemiszféra-szabatos áttétel/ hordozókat sikerrel adja el a földgolyó déli részén.

Egy igazi, belemenős csapatot szervezett fiatal és új munkatársakból. Mindenkivel előre közölte, hogy az ő osztályán a napi munkaidő 26 óra és a magánjellegű computerezés szigorúan tilos. Az alapfizetésen felül jelentős prémiumot helyezett kilátásba, valamint szolgálati öltönyt és nyakkendőt, amelyet a munkatársaknak a napszaktól és a hőmérséklettől függetlenül állandóan viselniük kellett. A feltételek szigorúak voltak, de hát tőle is kemény munkát várt az új tulajdonos. Keresetének nagyobbik részét az éves prémium tette ki, amiért természetesen hajtani kellett, lazsálásról szó sem lehetett.

A kitűzött célok fontos motivációt jelentettek, Kerekdombi Árpád teljes erővel vetette bele magát a munkába. A leghatározottabban támogatta a tulajdonos azon álláspontját, miszerint az üzemben semmilyen szakszervezetet nem tűrnek meg, itt nem lesznek kicsinyes és közönséges alkuk, netalán sztrájkok. Csak a teljesítmény, a tiszta és mérhető teljesítmény fog gyümölcsöt érlelni, és teszi megelégedetté munkatársait, a cég alkalmazottait.

A hathatós külföldi tőkeinjekciók által felfuttatott termelés és a vezetőknek piackutatás céljára használatba adott márkás autók jelentős eredményekkel kecsegtettek, az egyetlen probléma csupán a termékek értékesítése maradt. Sajnos nemsokára átmeneti piaci nehézségek jelentkeztek a vállalat egyébként felhőtlen egén,

és a tulajdonos egyre türelmetlenebb lett. A felelősségre vonás teljes súlya –mint ilyenkor mindig-egyre inkább a Kerekdombi által vezetett Marketing Osztályra zúdult. Ő megpróbálta a kudarcokért beosztottjait felelőssé tenni, ami ugyan könnyen ment, de a tulajdonost ez természetesen nem nyugtatta meg. A harag napja feltartóztathatatlanul közeledett.

– Önt teszem felelőssé a hemiszféra-szabatos áttétel-hordozók forgalmi volumenének hanyatló mutatói miatt! – üvöltötte a vezér.

– A mai dekonjunkturális világhelyzetben, amikor Észak-Korea rakétakísérleteket folytat, Irán pedig atombomba gyártására törekszik, szinte lehetetlen fémcsatokkal operálni a piacon – válaszolta erre Kerekdombi.

A gyár lényegében ugyanolyan fémcsatokkal próbálta ellátni a piacot, mint korábban az állami vállalat, csak ezek a termékek sokkal színesebbek voltak, és az alsó részükbe egy szelepet is beiktattak, amelyen keresztül szabályozni lehetett a fémcsat körüli légmozgást. Volt is egy bizonyos kereslet az új gyártmányok iránt, de mivel az új eladási árak lényegesen meghaladták a korábbiakat, a menedzsment képtelen volt a céget rentábilissá tenni.

– Teljes évi prémiumát megvonom! Értette?

Kerekdombiban valami meghatározhatatlan érzés kezdett elhatalmasodni. Dac, büszkeség, igazságérzet, emberi méltóság szignáljai kavarogtak benne vad anarchisztikus dühvei. – Nem tartok rá igényt!

Mától kezdve meghatározatlan ideig kényszerszabadságra megy!

Kerekdombi félretett millióiból befizetett egy egyiptomi nílusi hajóútra. Ötcsillagos ellátás, hajlongó pincérek, mindenütt rámosolygó nők. Az élet napos oldala. A hajó Edfu-ban is kikötött és a vendégek városnéző sétára indultak. Egy kicsit lemaradt a turisták derékhadától, senkivel sem volt kedve szóba állni. Az egyik ütött-kopott bérház előtt hirtelen megpillantott egy hét-nyolc éves arab kislányt, aki nagy barna szemeivel csak nézte, nézte őt. Nem szólt semmit, csak kinyújtotta a kezét feléje és bámulta a már ötvenes éveiben járó férfit. Kerekdombi zavartan előhalászott a zsebéből egy egydolláros bankjegyet – mindig tartott magánál néhányat ezekből hasonló esetekre –, és odanyújtotta a kislánynak. Ebben a pillanatban, mintha a föld alól bújtak volna elő, rongyos ruhájú, mocskos arcú gyerekek tűntek fel minden oldalról és hangos kiabálással pénzt követeltek az idegentől. Kitört a gyerekek gyűrűjéből és a közelben levő ókori templom felé indult sietve. Hátranézve látta, hogy a többi gyerek megpróbálja a kislány kezéből kitépni az egydollárost.

A rövid időre szabott templomlátogatás után Kerekdombi a hajó felé haladva ismét ott találta magát a koszos bérház előtt. Az előbbi kislány az ajtóban állt és görcsösen markolta az előbb kapott és összegyűrődött egydollárost. Szemében a diadalérzet fénye csillogott. Egy szót sem szólt, csak felemelte a kezét és mutatta, hogy nem tudták a többiek kitépni belőle a pénzt.

Győzelem!

Digitális átállás

Szokott televíziót nézni?

Igen.

Hány órát tévézik naponta?

Tizennyolc órát.

Hm. Nem gondolt még arra, hogy másra is fordíthatná a szabadidejét?

Nekem nincs szabadidőm.

Zselenyák Márton biztonsági őr volt egy Papír- és Irodaszer Üzlethálózatnál. Már évek óta ugyanabban a boltban teljesített szolgálatot és meglehetősen egyhangúnak találta a munkát, jóllehet kezdetben nagy elánnal vetette bele magát és barátai körében is igen büszke volt a megszerzett állásra. 48 éves elmúlt, egyedül élt egy másfél-szobás lakótelepi lakásban. A munka egyhangúságát – a pénzrablók valahogyan elkerülték az üzletet – csak egy-egy sikeres kiárúsítási akció lebonyolítása törte meg. Ilyenkor hatalmas feliratok kerültek a kirakatra, fiatal lányok és megtört nyugdíjasok szórólapokat osztogattak az üzlet előtti utcaszakaszon. Több értékes áru is bekerült a kínálatba, mint pl. a hidraulikus ceruzahegyező vagy az oroszántorkú golyóstoll. Ez utóbbi rendkívül kelendő volt, mivel használójának a toll végén kialakított oroszánfejbe kellett benyomni a mutatóujját, amennyiben írni akart vele. Különösen a gyerekek vásárolták ezt a kitűnő külföldi terméket, de a felnőttek is valami különös bizsergést éreztek a szívük táján, amikor az oroszán torkába tolták az ujjukat. Zselenyák Mártont nem is annyira a munka egyhangúsága zavarta – többnyire a bejárati ajtó mellett állt és figyelt – hanem az, hogy a hosszú ácsorgások következtében egyre gyakrabban fáj a lába.

Egy napon – munkahelyéről hazatérve – nagyformátumú borítékot talált postaládájában. Némi izgalommal és meglepetéssel olvasta a levelet:

Zselenyák Márton Úrnak

Budapest, Gödölye tér 3

Tisztelt Zselenyák Úr!

Bizonyára Ön is értesült már arról, hogy néhány éven belül megszűnik az analóg földi sugárzású televíziós műsorszórás, és helyébe a digitális technológia lép.

A Pusmogi Arnold Alapítvány a szolgáltatók megbízásából széleskörű és reprezentatív felmérésen alapuló tesztelést indított. A tesztelés célja az, hogy felmérjük a lakossági igényeket, illetve részt vegyünk egy összlakossági izlés-háló kimunkálásában.

Munkahelyének Humánpolitikai Osztályával egyeztetve ezúton kérjük fel a közreműködésre egy éves időtartammal. Együttműködése esetén Alapítványunk folyósítja a kieső munkabérének megfelelő összeget, az egy év letelte után pedig vállalata biztosítja további foglalkoztatását.

A munkaszerződés részletesen tartalmazza a munkavégzéssel kapcsolatos jogait és kötelességeit.

Pozitív válaszában reményében,

Tisztelettel

Hablagy János s.k.

Kuratóriumi elnök

Zselenyák Márton egy napi vívódás után döntött és elfogadta a felkérést. Már másnap megjelent nála az Alapítvány két munkatársa, akik egyrészt elvégezték a szükséges technikai átalakításokat, másrészt pedig betanították a különböző űrlapok kitöltésére. Többek között egy számláló készüléket is elhelyeztek a tv előtt álló foteljába, amelyet pontosan, testsúlyának megfelelően állítottak be. Amint Zselenyák úr beleült a padlóhoz rögzített és a tv készülék előtt álló fotelba, a számláló beindult és egyben be is kapcsolta a tv-t. Ez a technikai megoldás lehetetlenné tette, hogy a tesztelésben résztvevő egyén járassa a készüléket, közben pedig más dolgokkal foglalkozzon. A fotelból való felállás a tv készülék automatikus kikapcsolását eredményezte. Az Alapítvány munkatársa hosszan fejtegette, hogy csakis a tökéletes munkafegyelem, az űrlapok és kérdőívek pontos kitöltése esetén fizetik ki a munkabérének megfelelő tiszteletdíjat. Az előírások bárminemű áthágása szerződésbontást eredményez.

Zselenyák úr kezdetben meglehetősen jól érezte magát a fotelban, tetszett neki az új típusú munka és a lábai is egyre kevésbé fájtak. Az előírások ugyan meglehetősen szigorúak voltak és a napi 12 órás munkaidő is egy kicsit ijesztőnek tűnt. Napi 12 óra remek szórakozás! – mondta egyik barátja, aki mindig is egy kicsit irigx volt rá.

A 463 csatornán a digitális átállás után közvetítendő programokat sugározták, hiszen a felmérés egyik fontos célja éppen az összlakossági izlés-háló kimunkálása volt. A pár percesre tervezett hírműsorokat természetesen kihagyták, hiszen ezek a mindenkorai aktualitásokkal foglalkoztak. A programok összeállításánál az volt a cél, hogy a nézők, az emberek szórakozzanak, kikapcsolódjanak, másnap feldobva érezzék magukat és alig várják, hogy újra a televízió elé ülhessenek. Úgy vélték, hogy erre a célra a sorozatok kínálnak legalkalmasabbnak.

Zselenyák úr hozzákezdett a munkához. A négyes csatornán egy amerikai romantikus filmdrámát adtak. Elvezetett dugdosta tányérjáról szájába az előzőleg gondosan felvágott és megtisztított almaszeleteket. De nemsokára megszakították a filmet és a reklámok következtek. Egy undorítóan koszos WC tűnt fel a képernyőn, de rögtön egy csinos háziasszony feje is, aki bemutatta az egyetlen hatásos WC-lemosószert. Zselenyák úr torkán megakadt az egyik almadarab. Csatornát váltott és egy szembesítő show közepén találta magát. Közben lelkiismeretesen húzogatta a megfelelő táblázatokon a megfelelő strigulákat, illetve írta be a megítélése szerint adható érdemjegyeket. A szembesítő showról csak akkor kapcsolt tovább, amikor a megcsalt és elhagyott feleség egy hirtelen mozdulattal letekerte hűtlen férje nemi szervét. A műsorvezető megpróbálta őket különválasztani, de ő is kapott egy nagy frászt a nőtől. A következő csatornán gyermekműsor ment, egy vírus- és sárkányölő program. Az amerikai ismeretterjesztő film a számítógépes ismereteket kapcsolta össze a gyermekeknek írt mesékkel. A három és hat év közöttieknek ajánlották.

Zselenyák úrnak szőrfőznie kellett, mivel az előírások szerint minden nap

meghatározott számú tv műsort kellett figyelemmel követnie és bizony egy-egy adásra elég kevés idő maradt. Kezdetben azonban mindez még elég szórakoztatóan hatott rá: amerikai akciófilm, amerikai thriller, amerikai vígjáték, amerikai életrajzi film, amerikai horror vígjáték és természetesen az amerikai westernek.

Másfél hónap elteltével Zselenyák Márton úgy érezte, hogy egyre gyakrabban fogja el valami kimondhatatlan depressziós érzés. Elhatározta, hogy elsősorban azokra a csatornákra fog rákapcsolni, amelyeken csakis vidám filmeket adnak és majd valahogy megkosmetikázza a kimutatásokat. Így fedezte fel az egyik adón azt a vígjátéksorozatot, amelynek főszereplője G.G.G. Eszement amerikai humorista volt, aki ráadásul még magyar gyökerekkel is rendelkezett. A sorozat már a 113. résznél tartott, amikor Zselenyák úr bekapcsolódott, de így is rendkívüli élvezetet és lazítást jelentettek számára a humorista grimaszai, gesztikulálásai és a csodálatos nők, akik felfűtöttek a sorozatban. Ezen a csatornán a reklámokat is némileg hozzáigazították a filmekhez. Alakformáló bodykat és unisex teniszszoknikát kínáltak atkaölő szőnyegtisztító porokkal együtt. Zselenyák úr hosszan elgondolkozott az unisex kifejezésen és egy kis zavar keletkezett az agytekervényeiben. Most akkor ki kivel? – tette fel a kérdést magának. De tovább kellett lépni, a kapcsolóval és máris egy sportközvetítésnél kötött ki. Ez tulajdonképpen egy jogi ismeretterjesztő műsor része volt. Az ökölvívó mérkőzés befejeztével rögtön elindult a szakjogászok eszmecsereje. A vita tárgya egy régen húzódó peres ügy volt. Az egyik boxmeccs után ugyanis a vesztes fél feljelentette a győztest, mert az őt a mérkőzés alatt többször is megütötte. Zselenyák Márton nem tudta követni az okfejtést, csak arra emlékezett vissza később, hogy az egyik fél az Alkotmánybírósághoz fellebbezett.

Óvatosan és kissé félve, de visszakapcsolt arra a csatornára, amelyen a neves amerikai komikus G.G.G. Eszement sorozata futott. A 176. rész következett, de előtte egy rendkívül szellemes reklám ment, amelyben virtuális macskatápot kínáltak nemcsak macskáknak, hanem papagájoknak és bohóchalaknak is. Nem volt hajlandó egy óra elteltével sem továbbkapcsolni, sőt benyomta a késleltetett lejátszás nyomógombját és másnapra már huszonnegyedszer látta a G.G.G. Eszement sorozat 176. részét.

Az Alapítvány központjában az említett napon bekapcsolt az ügyfélszegmenskontroll készülék és jelezte, hogy Zselenyák Márton nem szabályszerűen végzi a munkáját. Két munkatárs azonnal kiszállt és megpróbálta eltávolítani őt a tv elől. Nem volt könnyű dolguk. Zselenyák egyszer azt kiabálta, hogy Hang- és Lángszórót akar a grillezéshez, azután egy buborékfújó készletet követelt magának, de végül megnyugodott és csak azt kérte, hogy visszavonulhasson egy Dómsátorba, belebújjon egy múmiahálózásba és feltehesse a Tahiti bűvárszemüvegét. Ezek voltak az utolsó, tv előtt eltöltött nap legfontosabb reklámjai.

Kezdjük előlről, Zselenyák úr! Neve?

G. G. G. Eszement.

Szokott televíziózni?

Igen.

Mit szeretne most legszívesebben csinálni?

Televíziózni.

Ingatlanadó

A Tömörült Nemzetek Ligája emlékiratban tudatta, hogy a nemzeti képviselők egyhangú állásfoglalása alapján felparcellázzák a Holdat. A Főtanácsban már évek óta napirenden volt ez a téma, mivel a nagyhatalmakat követően számos kisebb ország is eljuttatta úrhajóseit az égire, akik több helyen kitűzték nemzeti zászlóikat. A háborús konfliktusok elkerülésére csak egy módszer kínálkozott megnyugtatónak: piaci alapon értékesíteni a Holdat, magánszemélyek birtokába adni a kialakított parcellákat, és megszervezni az adózás módját.

Az alapkérdés csupán az volt, hogy a terület nagysága szerint adózzanak-e a tulajdonosok, vagy pedig értékalapú legyen a közteherviselés. Az Emlékirat nyilvánosságra hozatala után rövidesen megalakult a TNL (Tömörült Nemzetek Ligája) apparátusának Telekügyi, valamint Ingatlanügyi Főigazgatósága. A két főigazgatóság teljesen független volt egymástól, az elsőt a TNL felsőháza, a másodikat pedig alsőháza felügyelte. Ez később mint a hatalommegosztás kiemelkedő példája került be a politikatudományi szakkönyvekbe. Három hónapon belül mintegy háromszáz új munkatársat vettek fel. A Liga demokratizmusát mutatta az a tény is, hogy a két új főigazgató egyikét Vanuatu köztársaság, a másikat pedig Tuvalu alkotmányos monarchia delegálta. A Karib-tengeri államok ugyan élesen megbírálták a közgyűlést, mivel mindkét főigazgató Óceánia térségéből került ki, de a többiek leszavazták őket.

A parcellázás gyors ütemben haladt, jóllehet a nagyhatalmak egy tapodtat sem voltak hajlandók feladni az addig megszerzett területekből és a kisebbek is több holdkompot indítottak, megtömve ezeket nemzeti felségjeleikkel. De még így is rengeteg szabad terület maradt a jövőbeni igények kielégítésére. A vállalkozó kedvű magánszemélyek tulajdonjogot szerezhettek egy-egy parcellára és kilátásba helyezték az állami területek minél előbbi privatizációját is. A folyamat egyetlen kényes pontja az adórendszer kidolgozása maradt.

Az első szakaszban a magyar módszer került a figyelem középpontjába, amely értékalapú volt és igen részletesen kidolgozott. A főigazgatóságok vezető munkatársainak tetszését elsősorban a magyar adótörvény azon passzusa ragadta meg, amely a kerttel vagy telekkel rendelkező ingatlanokon felbukkanó csigaházakat is megadóztatta. Korábban voltak ugyan elméleti viták, hogy egy csigaház mennyire ingatlan ill. ingó, de abban egyetértés volt, hogy adóköteles.

Az ördög persze mindig a részletekben búvik meg. Hosszan tartó vita alakult ki a szakemberek körében, hogy az éticsigákat ugyanazzal az adókulccsal adóztassák-e meg mint az egyebeket? Az egyik párt szakértői azt is felvetették, hogy a házatlan csigákat is feltétlenül be kellene vonni az adózásba. Azzal érveltek, hogy a házatlan csigák ugyan nem rendelkeznek ingatlannal, de potenciálisan mégis adóalanyoknak tekinthetők. Hiszen ki tudja, hogy mikor fognak ilyen vagy olyan ügyeskedéssel ingatlant szerezni maguknak.

A másik figyelemre méltó esettel Kamerun szolgált. Itt a labdarúgó mérkőzések jegyeinek árába építették be a holdbéli parcellák ingatlanadóját össznépi alapon. A

mérkőzések fizetős látogatói a lentiek következtében bizonyos kedvezményekben is részesülhetnek, amennyiben kiparcellázott telkeket kívántak vásárolni a Holdon. Ez a kedvezményes ár az építményekre természetesen már nem vonatkozott. Az adótörvény jelentősen fellendítette a kameruni labdarúgást, hiszen rengetegen akartak parcellát venni a Holdon. Egy szociológiai felmérés azt is kimutatta, hogy a Szahel-övezet nomádjai között lényegesen megnőtt a labdarúgás iránti érdeklődés.

Rövid ideig feltűnést keltett az a javaslat is, amely szerint a parcellán található rögök száma alapján kellene az adózást kialakítani. A szakemberek azonban hamar rájöttek, hogy ez rendkívül megkönnyítené az adócsalást, sőt egyesek a rögök alattomos szétporlasztásával teljesen ki is bújnának a közteherviselés alól. Az emberi jogok biztosa már a javaslat megtételekor tiltakozott. Indoklása szerint ez bizonyos röghözkötöttséget is jelentene, ami teljes mértékben ellentmond az alapvető emberi jogoknak. A tagállamok elsősorban az emberjogi biztos érvelése alapján utasították el a javaslatot.

A megoldást a hold teljes virtuális felosztása hozta meg. Tekintetbe véve a szabad területeket, valamint a privatizálandó részeket, egy teljesen új katasztert hoztak létre. Mint az várható volt, egy alaposan előkészített értékalapú adózást vezettek be a holdbéli körülmények messzemenő figyelembevételével (Pl. kráterben vagy annak szélén áll a telek, a göröngyösödési indikátor aránya a terület lejtésszögéhez viszonyítva, vagy az, hogy a felépítendő ingatlan télikertes családi ház, illetve panel-lakásos sorház lesz-e?)

Az értékszámítás alapjául a Szahel-övezet kecskéinek mindenkori világpiaci ára szolgált, a vásárlók egy virtuális hitelkártyát kaptak és csakis elektronikus úton róhatták le adókötelezettségüket. Az üzlet hihetetlen gyorsan felpergett, indonéz parasztoktól amerikai brókerekig rengetegen jelentették be vásárlási szándékukat a virtuálisan felosztott Holdra. A Telekügyi és az Ingatlanügyi Főigazgatóság az egész világot átfogó irodahálózatot épített ki, a Tömörült Nemzetek Ligájának székhelyén pedig hatalmas hivatali negyed létesült. Gazdagabbá vált a világ.

Hagyományörzés

Lássátok be, ez tényleg túlzás volt. Addig üldöztétek a fickót, amíg az a végkimerüléstől összeesett. A két ló persze élvezte a vágatát – meg kell járatni őket rendszeresen. Ebben igazatok van.

– Nagyon gyanús volt a pofája a pasasnak, mi meg úgy gondoltuk, hogy...

– Az orvos azt mondta, hogy szívinfarktus végzett vele, ez fog állni a jelentésben is. De most nem ez a fontos, hanem az, hogy már útban vannak errefelé a firkászok meg a kisebbségi akármik.

Mikuleczky Antal mezőőr alezredes az ablakhoz lépett és révedező tekintettel figyelte a májusi alkonyatot. Visszagondolt a kezdetekre, amikor néhány mindenre elszánt és lelkes társával megalakították a MAMESZ-t, vagyis a Magyar Mezőőr Szövetséget. Ez volt az igazi civil kurázszi! Az alakuló őrsök nemsokára szinte gomba módra szaporodtak a megyékben, a hagyományörző szervezetbe természetesen csak feddhetetlen és köztiszteletben álló személyek léphettek be. Nem politizálunk, hagyományt őrzünk! A fiatalok egyelőre csak zászlósi rangot kaphattak, de nyitva állt előttük a főlemelkedés útja. Ma már többen mezőőr századosként szolgálnak.

A napról napra növekvő nemzetbiztonsági kockázatok, a rendőrség erélytelensége, valamint a bűnözők elszaporodása minden társadalomban elkerülhetetlenné teszi egy olyan civil szervezet megalakítását, amelyet a hazaszeretet tüze fűt, amely megveti az alantas politizálást és a hagyományok ápolását finom szálakkal köti a rend, a csend és a vagyonbiztonság nemes eszméjéhez. Így került sor a Mezőőrség megalakulására is – kezdetben csak a főváros belső kerületeiben. A törvényesen bejegyzett szervezet fő tevékenységi körébe az elbitangolt birkák összegyűjtése, a tulajdonosok felkutatása és a lakótelepek veteményes kertjeinek őrzése tartozott. Mindenki egyetértett azzal is, hogy a mezőőri tevékenységet hosszabb távon nem lehet fegyvertelenül ellátni, hiszen az urbanizálódó társadalomban a biztonsági kérdések egyre inkább meghatározóvá válnak, a kínai üzletek áruválasztékától a zsinagógák takarítási rendjéig bezárólag. A haladó gondolkodású politikusok egyébként azonnal felismerték, hogy a Mezőőrség fokosokkal történő felfegyverzése nem több, mint a hagyományörzés egyik módja, sőt egy kedves és népies színpompás megjelenése az eldologiasult közéletben.

A fokosforgatók harci bemutatói nagyszámú közönséget vonzottak szerte az egész országban. A folyamatosan alakuló mezőőrsők pedig sokak szerint jelentősen erősítették a társadalom biztonságérzetét. A hatóságok, az eredményeket látva, nem is emeltek kifogást az ellen, hogy a fokos-gyakorlótereken a civil szervezet tagjai a skorpió-géppisztolyok kezelését is elsajátítsák. Ezek egyébként is csak olyan kvázi lögyakorlatok voltak, a bemutatókon természetesen a fokosharcászat dominált.

A kulturális élet és a könyvkiadás is felfigyelt a civil szervezet tevékenységére. A hatalmas sikerrel megrendezett könyvfesztiválon a legnagyobb elismerést kétségtelenül a mezőőrlégiósok életét bemutató és visszaemlékezéseiket tartalmazó hatalmas album aratta, amely számos illusztrációval mutatta be az egykori mezőőrök életét és harcait a francia idegenlégióban. A szerkesztői előszóból azt is megtudhattuk, hogy a franciákat tulajdonképpen Bercsényi huszárai tanították meg a harcművészet elemi ismereteire. Azt is olvashattuk, hogy a legkiválóbb magyar mezőőrök, akik az idegen-légióban szolgáltak, tapasztalataikat a későbbiekben idehaza is hasznosították.

A közélet gyors romlása egyre inkább felértékelte a MAMESZ szerepét. Az egyes őrsökből kialakuló megyei szervezeteket a halmozódó feladatok következtében össze kellett fogni és megkerülhetetlenné vált az egyenruha kérdése is. Némely aggályoskodó pártpolitikusok véleményével szemben a közvélemény határozottan egyenruhát követelt – hiszen hogyan is néz ki egy mezőőr civilben? Ez olyan lenne, mint egy mező őrnélkül!

Nem volt egyszerű feladat a hagyományoknak megfelelő, de azért a modern harcászat követelményeinek is eleget tevő egyenruha kialakítása. Homokszerű vagy terepszíni legyen a harci öltözet? Csákó, sok tollal, vagy egyszerű pilótasapka fedje a harcos fejét? Abban hamarabb jött létre egyetértés, hogy akit csak lehet, azt lóval kell ellátni. Ennek különösen a városokban volt nagy jelentősége, hiszen a kitűnően kiképzett mezőőrlovak képesek voltak a villamosokat és az autóbuszokat is keresztben átugrani, kellően megfélemlítve ezzel a lovas népeket nem ismerő gyanús külföldi személyeket, illetve, az idegen szívű magyar állampolgárokat.

A magyar társadalom folyamatos dezintegrálódása egy idő után sajnos elkerülhetetlenné tette a mindenkre kiterjedő identitás vizsgálatokat. Egy újonnan hozott törvény értelmében minden magyar állampolgárnak ezerháromszáz évre visszamenőleg igazolnia kellett magyar eredetét. A kimunkált DNS vizsgálati módszerek lehetővé is tették a törvény ésszerű és következetes végrehajtását, csupán bizonyos állampolgári engedetlenségekkel kellett leszámolni. Kikerülhetetlenné vált a Magyar Mezőőr Szövetség jól kiépített szervezeteinek bevonása a nemzetbiztonsági feladatok megoldásába.

Válságkezelés

Kovács úr! Át kell állnunk a nyolcnapos munkahétre!

– Ezt nem egészen értem, főnök. Egy hét csak hét napból áll és amikor elkezdődtek a nehézségek, a fennmaradás érdekében rögtön átálltunk a hatnapos, majd később a hétnapos munkahétre. A nyolcadikat hogyan hozzuk össze?

– Magának nincs fantáziája! A hét nem csak hét napból, hanem hét éjszakából is áll. Minden héten egyszer bejönnek egy éjszakai műszakra is. Jobb lenne, ha mindenkit elbocsátanánk, mert nem bírjuk a versenyt? Fizetésemelésre pedig ne számítsanak, mások örülnének, ha lenne munkájuk.

Az Integrált Irat- és Dokumentumrendszerek Gyára még a szerencsésebbek közé tartozott az egyre mélyülő válság közepette. Az iratok és dokumentumok tömege ugyanis nem csökkent egyenes arányban a reálgazdaság más szektorainak különböző produktumaival összehasonlítva, sőt egyes felmérések szerint még nőtt is. Viszont a gyár is egyértelműen a versenyszféra része volt, és a rentabilitás fojtogató kihívásai egyre több gondot okoztak a menedzsmentnek. A racionalizálások, a termelékenység állandó növelésének követelményei újabb és újabb kihívásokat teremtettek valamennyi üzemegységen belül és a munkavállalók egyre jobban érezték, hogy a világgazdasági válság reájuk is lesújtott. Egy éjszakára összehívott munkaértekezleten a vezetők világossá tették, hogy a válságkezelés mindenütt egyértelműen több szervezést, több adminisztrációt követel a gazdaságban, tehát az integrált irat- és dokumentumrendszerekből szerencsére ma többet kell gyártani, mint korábban. Ez viszont – fejtették ki – csak jelentős túlmunkával biztosítható, és a kiélezett versenyhelyzet nem teszi lehetővé, hogy béralkukra és hasonló dolgokra pazaroljuk az értékes időt. A munkabérek költségei – a járulékok némi csökkenése ellenére is – még mindig az eget ostromolják. A nyugdíjasoknak éppen az elmúlt hónapban vonták meg a tizenegyedik havi nyugdíjukat. Hát azt akarjátok, hogy a munka világában is ilyen megszorításokra

kerüljön sor? – tette fel a kérdést a gyár vezérigazgatója. A válasz néma csend volt.

A kormány természetesen mindent megtett a válság enyhítése érdekében. Az állampolgárok is belátták, hogy túl magas az egz főre jutó adósságállomány, és hatékony intézkedéseket kell tenni az eladósodás megfékezésére, sőt visszaszorítására. Az ország devizát kitermelő képességére kell helyezni a hangsúlyt, hangoztatta több vezető közgazdász is. Mivel azonban az export lehetőségei a válság következtében meglehetősen beszűkültek, így a turizmus került az előtérbe.

A mindent figyelembe vevő számítások és az ország adottságainak számbavétele után a szakemberek a katasztrófa turizmus fejlesztése mellett tették le voksukat. A képlet egyszerű volt: katasztrófákat kell előidézni, biztosítani a megfelelő hírverést a médiában és tódulni fognak a külföldiek. Megtelnek az ötcsillagos szállodák, különjáratok indulhatnak a katasztrófa helyszíneire, az előre megtervezett eseményekhez magas színvonalú vendéglátó kapacitást kell biztosítani. A bevételekből némileg még a kárvallottakat is kárpótolni lehetne. Jelentős deviza bevételek fognak felhalmozódni, amelyekből évről évre csökkenteni lehet az államadósságot. Az ötlet a közgazdász társadalomban rendkívül pozitív fogadtatásra talált, és több politikai párt is támogatta. Elkezdődött a Katasztrófa Minisztérium megszervezése.

A bátor kezdeményezést számos másik követte. Már az első híradások után komoly érdeklődés mutatkozott a külföldiek körében az anorexiás felvonulások és a bulímia-partyk iránt is. Az előzőt természetesen nagyszabású divatbemutatókkal kötötték össze, a bulímia-partykra pedig komoly felárakkal árusították a belépőket. Ezek egyben jótékonyági rendezvények is voltak, ugyanis a maradékokat szétszórták az épület közelében lófráló hajléktalanok és más szegények között. Külföldön nemsokára úgy emlegették Magyarországot, mint az anorexia-bulímia-harmónia hazáját, ahol mindenki szabadon választhatja meg, hogy anorexiás vagy bulímiás akar lenni. Végre ezen a területen is megnyílt a szabad önmeghatározás lehetősége.

A devizabevételek növelése mellett a másik fontos terület magától értetődően az államháztartás deficitjének megszüntetése, egyensúlyának megteremtése volt. A legjobb szakembereket tömörítő kollégiumok nem is maradtak el az ötletekkel. Javasataikat ugyan nem minden társadalmi réteg támogatta, de az igazságos teherviselés megteremtésének kérdésében mindenki egyetértésére számíthattak.

Első lépésben egy széleskörű fogantatási program kidolgozására került sor. Ennek az volt a célja, hogy egyrészt megóvja a társadalmat a túlnépesedéstől, másrészt pedig rendezze a szexuális tevékenységekben jelenleg megmutatkozó anarchiát. Rövidesen bevezették a nemi aktusok kvótáját, amelyet egyébként szabadon lehetett árusítani és vásárolni a szennykezési jogok piacának mintájára. A nemi aktusokra természetesen adót vetettek ki, és ezt összekapcsolták a túlnépesedés megfékezésével, illetve a meddőség elleni küzdelem támogatásával. Az intézkedés jelentősen javított az államháztartás egyensúlyán.

A gyermekellátás is reformra várt. A kiinduló pont itt is az volt, hogy a válságban mindenkinek áldozatokat kell hoznia. Egy igazságos társadalomban ilyenkor a csecsemőknek is kevesebb anyatej jut, az óvodák és bölcsődék nyitvatartási idejét pedig a válságban levő üzemek mintájára négynapos munkahétben kell korlátozni. Az ötödik napon tanfolyamokat szükséges szervezni a kisgyermekeknek, előkészítve őket az élet kihívásaira, a hatékony és rentábilis termelés megszervezésére. Az Óvoda- és Bölcsődei Minisztérium az alábbi tanfolyamokat írta elő a fent tárgyalt területeken:

1. Bevezetés az interaktív koherenciák vizsgálati módszereibe
2. A dokumentációk belső intelligenciájának strukturális együtthatói

3. A humánforrás-politika innovációs feladatai a homogén és a multikulturális iratrendezés területén

Az Integrált Irat- és Dokumentumrendszerek Gyára eddig még soha nem látott lehetőségekhez jutott. Megrendelése az erős konkurencia ellenére rohamosan növekedtek, s hamarosan lehetővé vált a kilencnapos munkahét bevezetése.

Válság után

A világgazdasági válság alaposan megtépázta mind a pénzügyi befektetőket, mind pedig a reálgazdaság számos szereplőjét. Hullott a férgese, de sok stabilnak látszó vállalat is tönkrement, vagy legalábbis erősen megrendült. A tisztító tűz, amely ismét megmutatta a kapitalizmus egészséges voltát és megerősítette a korlátok nélküli piacgazdaságba vetett hitet, a pénzügyi befektetők világában is jelentős átrendeződéseket eredményezett. Új befektetési csoportok alakultak, és egyre világosabbá vált, hogy a válság utáni időszak húzó gazdasági ágazata csakis a turizmus lehet. Rövid idő alatt nagyszabású tervek születtek, és az első megvalósult projekt a svájci Matterhorn-Iker Szálloda lett.

A kilenc csillagos hotelek iránt megnyilvánuló érdeklődés a tehetősebb vendégek körében már évekkel korábban felbukkant, de a pénzügyi világ akkor – mint tudjuk – elsősorban az ingatlanbiznisz likviditási gondjaival volt elfoglalva. Miután sikerült az egyes nemzetállamok okvetetlenkedéseit megszüntetni, valamint a különféle szakszervezeti, természetvédelmi és más baloldali szervezeteket visszaszorítani, a pénz szinte számolatlanul folyt a jelentős befektetési nyereséggel kecsegtető programok megvalósítására.

A Matterhorn-Iker projekt egy világos és egyszerű elképzelés volt. A 4478 méteres hegy mellett felépítették ennek pontos hasonmását, amely luxus szállodaként üzemelt. A hegycsúcs gyomrában helyezték el a kisegítő üzemeket, mint gépcsarnok, mosoda, vízmű stb., és így a felépült ikerben lényegesen több szobát tudtak kialakítani, mint azt eredetileg gondolták. Ez a megoldás már önmagában is jelentős nyereségképző tényezőnek bizonyult. A két úgynevezett ikertornyot, illetve hegyet földalatti alagutakkal kötötték össze. A Matterhorn csonka kúpját ugyan egy kicsit le kellett gyalulni, hogy teljes biztonsággal landolhassanak a vendégeket, valamint az üzemeltetéshez szükséges anyagokat és eszközöket szállító helikopterek. Viszont a Gornegratra felkapaszkodó fogaskerekű vasutat meghagyták. Ennek fenntartásával is némi bevételre tett szert a befektetői csoport és nem vethették a szemükre, hogy a kisebb pénzü turistákat kizárják a természeti szépségek élvezetéből. A Gornegrat kilátó teraszáról pompás rálátás nyílt a Matterhorn- Iker komplexumára, az egyszerű turisták

nem is tudták megkülönböztetni az eredeti hegyet a mellette felépített szállodától. A Matterhorn megmászását egyébként balesetvédelmi okokból szigorúan megtiltották. Ezáltal a nemkívánatos elemeket is sikerült a szállodától távol tartani, de a helikopterek mintaszerű üzemeltetésével egyébként is mindenféle hegymászás feleslegessé vált.

A szállóvendégek részére rendezett látvány-revük közül a legnépszerűbb kétségtelenül a műlavina elindítása volt. A hegy kiemelkedő részeibe beépített különféle gépek és szerkezetek bármikor képesek voltak ennek bemutatására. Nyáron természetesen sok mű hóval kellett a területet felszórni, ez azonban a nagy teljesítményű, erdőtüzek oltásánál használt helikopterekkel a legkisebb gondot sem jelentette. A vendégeket és az ellátást szállító gépek egyébként tízpercenként repültek át a völgyön, illetve landoltak a Matterhorn lecsonkított kúpján. A lavinák indításakor a járatokat ritkítani kellett és a Gornegratra vezető fogaskerekű vasutat is leállították. A korábban megváltott vonatjegyek ilyenkor az indító állomásnál levő Zermatt üdülőfaluban voltak érvényesek az ott közlekedő elektromos autókra, amelyek a helységben található, emléktárgyakat árusító különféle boltocskák és a nagy bevásárló centrum között közlekedtek. Nagyon szép képeslapokat lehetett ezekben vásárolni, amelyek a környezetéből kimagasló, egyedül álló Matterhornot, ill. a Matterhorn-Iker Szálloda komplexumát ábrázolták. A kétféle felvétel mindenki ízlését maradéktalanul kielégítette. Az egyedül álló Matterhornot mutató felvételeket akkor készítették, amikor éppen szünetelt a helikopter forgalom. Egyébként szinte senkinek sem tűnt fel, hogy a hegy csonka kúpban végződő csúcsa egy kicsit laposabb lett, mint ez a korábbi képeken látható volt.

A Matterhorn-Iker Szálloda óriási sikere és nem utolsósorban jövedelmezősége újabb lendületet adott a további exkluzív tervek kidolgozásához. A pénzügyi befektetők érdeklődése hamarosan Egyiptom felé fordult. Ebben az országban elsősorban a gízai piramisok kínáltak lehetőséget a merész álmok megvalósítására. Rövidesen úgy döntöttek, hogy Kheprén és Kheopsz fáraók piramisai közé építik fel a tíz csillagos új szállodát, amelynek tetőzete legalább húsz méterrel haladja majd meg a két másik építmény magasságát. Hogy a szálloda tetején buja növényzettel ellátott teraszt alakítanak e ki, vagy pedig kettős tornyú alakzatban fog az új hotel végződni, arról egyelőre még nem született döntés. Az viszont már az első munkaértekezleten eldőlt, hogy a szálloda alagsorából földalatti folyosó vezet majd mindkét piramis sírkamrájához. A harmadik, legkisebb építményt, vagyis Mükérinosz piramisát a jobb helykihasználás érdekében lebontásra ítélték. Úgy vélekedtek, hogy a szálloda felépítésével így is, úgy is három piramis lesz Gízában. Abban ugyanis mindvégig egyetértés mutatkozott, hogy az új szálloda alapvetően egy piramis formáját fogja mutatni.

Nem kis gondot okozott azonban annak az exkluzív attrakciónak a kitalálása, amely indokoltá teszi a tíz csillagos minősítést és természetesen rendkívül vonzóvá a szállodában való tartózkodást. Gízában szóba sem jöhetett egy mesterséges hó lavina elindítása, mint a svájci Matterhornon, tehát a helyi sajátosságokból kellett kiindulni. Az ötlet olyannyira kézenfekvő volt, hogy talán éppen ezért nem gondoltak rá már a kezdet kezdetén. A gondolatot – talán nem véletlenül – végül is a vállalkozói szektorba átlépett egyik egyiptológus vetette fel. Az életpálya módosításának egyszerű oka volt: egyetemi docensi fizetéséből a villanyszámlát már nem tudta kifizetni, a hátrálékok egyre csak halmozódtak, és ezért úgy döntött, hogy a gazdasági szférában próbál szerencsét. A villanyszámla adósság növekedésében egyébként ő is hibás volt, mivel olykor éjszakákon keresztül tanulmányozta a szakirodalmat. Ez viszont most komoly befektetési tőkének bizonyult!

A koncepció lényege az volt, hogy a szállodai vendég bizonyos számú

vendégéjszaka eltöltése után egy alkalommal Kheopsz, illetve Kheprén fáraók sírkamrájában is eltölthet egy éjszakát. Az ötlettel mindenki egyetértett, vita csak arról folyt, hogy a két eredeti múmiakoporsóval ellátott sírkamra pótagyazható legyen-e vagy sem. A pénzügyi szakemberek természetesen a pótagyazhatóság mellett törtek lándzsát, míg az egyiptológusok a relatív szűk méretekre hivatkoztak.

A vita aránylag hamar lecsengett – a pénzügyi szakemberek állítólag hatalmi szóval vetettek neki véget. Már csak egy zavaró tényezőt kellett kiküszöbölni az építkezés beindulása előtt: rengeteg turista lófrál a piramisok környékén és ez bizonyosan zavarni fogja a tíz csillagos szálloda vendégeit, ami végső soron kihat majd a szobák értékesítésére is. Csak egy megoldás tűnt járhatónak, vagyis nyomást kell gyakorolni az egyiptomi kormányra. Ez rendelkezik ugyanis azokkal a kompetenciákkal, amelyek birtokában rendezhetővé válik ez a kényes kérdés is.

A kezdetben makacsul ellenálló egyiptomi hatóságok végül azt a bölcs döntést hozták, hogy környezetvédelmi okokból megtiltják a gízai piramisok környékének látogatását. A Turisztikai Minisztérium azonban saját hatáskörében – megfelelő illeték befizetése ellenében – időleges és egyedi engedélyeket adhat ki.

Túszejtés

Három nagy dzsippel indultak el a sivatagba. Hét magyar turista és több fegyveres kísérő szorongott a terepjárókon, másfél óra elteltével már csak a homok volt a kísérőjük. Végre, egy igazi kaland – gondolta Kovács Károly. Felesége, Mariann leginkább a fejkendője alá behatoló homokszemekkel küszködött, a velük utazó idegenvezető pedig egykedvűséget színlelve bámult maga elé. A másik két kocsiban útitársaik ültek két-két géppisztolyos marcona alak felügyelete mellett és megpróbáltak fényképezni. A homokbuckák nemigen segítettek nekik, de azért arcukon ott lapult a titokzatos mosoly és a büszkeség hetyke kifejezése: ha otthon ezt meglátják, egyszerűen tátva marad a szájuk. Ide azért nem mindenki mer elutazni.

Hirtelen fegyveresek tűntek fel – szinte a föld alól, mint mondani szokták – és megálljt parancsoltak a konvojnak. A kísérők rémülten dobták el fegyvereiket, majd lassan lekászálódtak a dzsipekről. A magyarok számára érthetetlen párbeszéd, majd heves vita alakult ki közöttük, a távolban pedig újabb fegyveresek bukkantak fel két nagyobb terepjárón.

A turisták másfél-kétórás autózás után egy bennszülött faluban találták magukat. Fegyveres kísérőik az incidens után oly gyorsan, mint lehet, elszeleltek a másik irányba. A helyzet egyértelmű volt: túsul ejtették őket. Az ellátásra egyébként nem panaszkodhattak, hiszen azonnal kaptak ivóvizet és valami gyanús kinézésű, de ízletes ételt. Erőszaknak nyoma sem volt, persze mozdulni is alig merlek. A faluban kedvesen

mosolygó bennszülöttek bámulták meg őket, a magyarok szinte már hiányolták, hogy senki sem kínálja szuvenirjeit megvásárlásra. Délután előkerült egy németül tudó fickó, akivel szót értett mind az idegenvezető, mind pedig Kovács úr, aki két világnyelvet is beszélt. A többiek fáradtan és ijedten heverésztek a nagy jóindulattal ágynak nevezhető alkalmatosságokon.

– Nincs okuk félelemre – magyarázta a németül beszélő bennszülött. Az elmenekült kísérők már bizonyosan értesítették az utazásirodát, az pedig a követségüket. Talán már holnapra meg lesz a kapcsolat. Mi előterjesztjük a követeléseinket, az önök országának képviselője pedig továbbítja azt kormányuknak. Nem az első alkalom ez, hogy egy kicsit megváltozik a turisták programja – tette hozzá mosolyogva.

Kovács úr magára erőltette leghatásosabb arckifejezését, amelyet pártjának rendezvényein szokott használni, amikor nagy nyilvánosság előtt beszél és ünnepélyesen felszólította a házigazdát, hogy azonnal bocsássa szabadon őt és útítársait. Biztosítsa azonnali távozásukat. Néhány percen át fejtegette, hogy elrablásuknak milyen nemzetközi következményei lesznek, amennyiben 24 órán belül nem térhetnek vissza a fővárosba.

Másnap megérkezett helikopteren a követségi első titkár és azonnal megkezdődtek a tárgyalások a túszejtőkkel. A túszo közben már kipihenték az előző nap fáradságait és érdekes módon ők is részt vehettek a megbeszélésen. Közben előkerült egy törzsfőnök is, és a németül beszélő bennszülött tolmácsa alakult át.

Tisztelt titkár úr! – kezdte a törzsfőnök. Mint látja, a túszo a legjobb egészségnek örvendenek, étrendjük a lehető legváltozatosabb, eszünk ágában sincs megkötözni vagy gyötörni őket! A túszejtés egy szakma errefelé, megélhetési forrás! Viszont tisztában vagyunk azzal, hogy más országokban nem nézik jó szemmel ezt a tevékenységünket. Tudjuk, hogy nálunk is demokratikus átalakulásra van szükség, és ez a folyamat majd magával hozza többek között gazdasági életünk átalakítását is. Egy demokratikus politikai intézményrendszer a túszejtést is szalonképesse tudja tenni. Persze magát a kifejezést el kell tüntetni a szótárunkból, sokkal megfelelőbb lenne pl. a késleltetett hazatérési effektus meghatározás és a tevékenységet bizonyos mértékig hozzá lehetne igazítani az éppen uralkodó piaci trendekhez is. Az egész túszejtést külkereskedelmi alapokra kellene helyezni.

A követségi titkár komoly figyelemmel hallgatta a törzsfőnök fejtegetéseit, majd hirtelen belevágott a szavába: – Menyt kémek a túszoért?

A törzsfőnök és kísérete döbbenten meredt a kérdezőre.

– Mi az, hogy mennyit? Az előbb fejtettem ki, hogy világszerte milyen jelentősége van a demokratikus átalakulásnak. Most nem az a cél, hogy néhány millió rongyos dollárt letegyenek itt az asztalomra a túszoért, hanem az, hogy megfelelő szakképzést biztosítsunk tehetséges fiatal tisztviselőink részére a fejlett európai országokban. Mint köztudott, a demokratikus politikai intézményrendszer megformálása és működtetése egész Európát figyelembe véve Magyarországon a legmagasabb színvonalú, a társadalmi béke a világ egyetlen országában sem áll olyan biztos alapokon, mint az önök hazájában. A véleménynyilvánítás rendkívül széleskörű és törvényes eszköztára, a fellebbezési lehetőségek nagyvonalú jogi rendszere példátlan magas szintre emelte a magyar demokratikus közéletet. Követelésünk a túszo elengedéséért csupán annyi, hogy hét fiatal közjogi szakemberünket féléves tanulmányútra küldhessük önökhöz. Kormányának egyetértése esetén az érintett személyek cseréjét haladéktalanul megejthetjük.

A hét ösztöndíjas hihetetlen gyorsasággal sajátította el a magyar politikai

intézményrendszerrel kapcsolatos ismereteket. Szókincsük szinte napról-napra jelentősen szélesedett. Megismerkedtek a parlamenti csatározások kultúrájával, a legnagyobb pártok politikai stílusával és a szónokok legmarkánsabb kifejezéseivel. Megtudták, hogy egy demokratikus társadalomban nincs fontosabb feladat, mint a közbizalom növekedési pályára állítása, valamint a lélekbiztonság megteremtése. Az ellenfelet ugyan padlóra lehet küldeni, a felelősséget pedig másokra lőcsölni, álságos és képtelen vádaskas összekovácsolni, viszont a jövő építése, a megújulás záloga csakis a hitelesség lehet és természetesen a szavahihetőség.

Óva intették a külföldi ösztöndíjasokat a médiákban tetszelgő véleményvezérektől, akiket tulajdonképpen csak a piár szereplés érdekel és a politikusok demagóg ígéreteitől. Hiszen ezek célja nem más, mint csupán a tűzszünet közeli állapot fenntartása és a végzetes egymásba feszülések önsors rontó előidézése.

Az ösztöndíjasok rendkívüli és gyors ismeretszerzésében nagy szerepe volt Kovács úrnak is, aki a kormánypárt egyik megyei szervezetének alelnökeként funkcionált, és kiszabadulása okán személyes felelősséget érzett a vendégek tanulmányi programjának kidolgozásáért. Mint pártjának jelentős politikusa, azt is elérte, hogy a külföldi szakembereket az államelnök is fogadja búcsúzásuk alkalmából. Az elnök meghatottan rázott kezét a tehetséges fiatalokkal, amikor azok átvették országunk egyik legnagyobb kitüntetését, a *Bátor Demokrata Érdemrendet*.

Kovács úr és kísérete könnyes szemekkel integetett a repülőtéren, amikor a gép a magasba emelkedett.

Bacchus

Az érkező vendégek első pillantása Bacchusra esett. Széles mosollyal fogadta őket, hatalmas pocakja ritmikusan ringott meghajlás közben, erősen kopaszodó kerek feje jólesően himbálódzott kidagadó erekkel dúsított nyakán. Széles tokája a jovialitás biztos jeleként terült szét álla alatt.

A bacchanália rövidesen kezdetét vette, a pincérek felturbózott lábakkal futották be a söntés és az asztalok közötti távolságot, a konyhából ínycsiklandó szagok áradtak szét az étteremben. Bacchus is ott ugrabugrált a vendégek között, hol ebben, hol abban a sarokban tűnt fel világító kopasz fejével, amelyet természetesen szőlőindákból font koszorú övezett. Zene szólt, folyt a bor, legalább most viduljanak fel az emberek, ha már a komor hétköznapiak erre ritkán adnak lehetőséget.

Az üzletvezető hátra tett kezekkel állt a pult mellett és csak a szemeivel irányította a személyzetet. A hangulat nőttön nőtt és Bacchus is derekasan kortyolgatott az asztaloknál. Különösen a javíthatatlan fotósok körében volt nagy sikere, de az ötven év körüli hölgyek is barátságos mosollyal nyugtázták tevékenységét. Egyesek lopva

férjeikre pillantottak, majd megnyugvással állapították meg, hogy ők még nem tartanak itt.

Tíz óra felé a hangulat valóban egy helyi ízekkel és ízléssel fűszerezett bacchanáliára kezdett hasonlítani. Váratlanul a tulajdonos is megjelent, és elégedett pillantást vetett a pénztárgépre. A bal sarokban összetolt asztaloknál egy különösen vidám és hangos társaság jött össze, a bor számolatlanul folyt le a férfiek torkán, a nők pedig kacér pillantásokat vetettek a távolabbi asztalok felé. Az üzletvezető hirtelen arra lett figyelmes, hogy a vidám asztaltársaság négy lábra akarja állítani Bacchust és az egyik hölgy már késznek is mutatkozott, hogy nyeregbe szálljon. Azután Bacchus élesen felüvöltött, az egyik férfi arcába vágta az asztalon előtte álló poharat, a vörösbor pedig nagy ívben spriccelt szét, meglátogatva az úr szép, világos öltönyét és a fehér abroszt is. A verekedést az üzletvezető gyors közbelépése akadályozta meg, Bacchust gyorsan magával vonszolta a sötét mögötti kis helyiségbe.

– Abban állapodtunk meg, hogy maga egy tréfamester, és mindenben kiszolgálja a vendégek szórakozását. Három napja van itt, minden este telezabálja magát, iszik, mint a gödény és még az uras is megpróbálja eljátszani. Minek képzelet magát? Nem érdekel, hogy korábban jobb napokat is látott, meg, hogy mitől gatyásodott így le. Engem csak az érdekel, hogy a vendégek jól érezzék magukat nálunk!

– Az a rohadt disznó azt mondta, hogy...

– Magának az nem rohadt disznó, hanem a vendég úr, aki kegyeskedett betérni hozzánk és így kenyeret ad magának – rajtam keresztül! Itt a pénze, tűnjön el, ne lássam itt többé!

– Csak ennyi?

– Mit képzelsz? Azt hiszi, hogy mindenütt túlfizetik a bohócokat? Az az öreg paraszt, aki a múltkori rendezvénysorozatnál a karikás ostort csattogtatta a vendégeknek az ajtó előtt, az megelégedett azzal, hogy nyitás előtt tisztességesen ehetett és ihatott. Olykor még a feleségének is küldtem valamit a maradékból. Na, tűnjön el, ne lássam itt többé!

Bacchus ki tántorgott az étterem hátsó ajtaján, erős nyilallást érzett a mellében, és először nem akart hinni a szemének. Szinte az egész széles utcát betöltő sokaság közeledett felé, középen elől Bacchus nagy, rengő hasával, szőlőlevelekből font koszorúval a fején, mellette Pán, Hermész kecskelábú fia és az őrző bacchánsnők, szatírok, akik útközben már minden lámpaoszlopot ledöntöttek, kirakatokat vertek be és mámoros dalokat énekeltek. Egy pillanatra megtorpantak, látván a hátsó ajtó előtt még teljes bacchusi díszében ácsorgó, zavartan gesztikuláló és magában beszélő embert, majd a két Bacchus hirtelen összeölelkezett. Utánam, – üvöltötte a most érkező és a bacchánsnők őrző forgatagként zúdultak be az épületbe. A zenekar hirtelen leállt, egy pillanatra mindenki megdermedt, majd az áradat egy szempillantás alatt elöntötte az étterem minden négyzetméterét és megkezdődött az igazi orgia. A szatírok már az első percben leütötték az üzletvezetőt, a személyzetet a szűk mosdókba tuszkolták, és az asztalokon ugrálva tomboltak. A vendégek irtózással figyelték az eseményeket és nem mertek védekezni, amikor lecibálták róluk a márkás öltönyöket, a drágábbnál drágább ruha kreációkat. Bacchánsnőkké és szatírokká váltak, hogy megmentse az életüket. A pincéből előkerült bor nemsokára patakokban folyt a/, asztalokon és a padlózatán. A kockakövek között – mint a mitológiai időkben – bor buggyant föl és most már a vendégek is négykézlábra ereszkedve habzsolták a csodálatos nedűt. Az öreg Szilénosz, mint mindig, most is részeg volt és Bacchus oldalán bölcs tanácsokat osztogatott. Félrecsúszott virágkoszorúját szinte már csak a bal füle tartotta, de hangja átható volt, a földön négykézláb mások, életükért mesterkéltséggel küzdők is jól hallhatták: legjobb nem születni, és ha már születünk, legjobb korán meghalni.

Egy fél óra sem telt el, és a mentőorvos már meg is érkezett az étterem mögötti padon kábultan ülő Bacchushoz.

– Mondja, miért nem tart magánál nitromint? Tegye ezt gyorsan a nyelve alá, receptet is írok. Ha lehet, ne izgassa fel magát túl gyakran!

Modern mese az elefántról és az emberről

Gyimesi László barátomnak 61. születésnapjára

Egy verőfényes májusi reggelen a munkába siető óbudaiak arra lettek figyelmesek, hogy egy jól megtermett elefánt gyalogol a Szentendrei úton az örülden dudáló kocsisorok között. A jelenség egy kicsit szokatlannak tűnt, mivel nyoma sem volt bármiféle cirkuszi felvonulásnak, a szépen megnőtt állat egyedül, kíséret nélkül, komótosan cammogott Aquincum irányában.

Később napközben senki sem látta Ormit – a gyerekek ugyanis rögtön nevet adtak neki. Valószínűleg lement a Duna partjára inni, vagy fürdőzni. Délután viszont az újra megnyitott *Vakegér* nevű patinás kocsmában tűnt fel teljesen váratlanul és ormányával gyors egymásutánban kihörpintette a négy korsó sört, amit Bulenda, az örökös szakszervezeti bizalmi hozott kollégáinak, barátainak. Bulenda ez alkalommal is megőrizte nyugalmát, hátrafordult a széken és kedvesen megkérdezte Ormitól, hogy szakszervezeti tag-e. Az elefántot meglepte a kérdés, sőt egy pillanatra még zavarba is jött. Úgy tudta, hogy már nincsenek szakszervezetek, munkásokat is csak a néprajzi múzeumok kiállított tárgyai között lehet látni és amikor végig nézett Bulenda társain még jobban meglepődött. Gyorsan felvilágosították, hogy néhány héttel korábban újra indult az Óbudai Gázgyár, mivel a piaci viszonyok összekuszálódása következtében minden gáz- és olajcsapot lezártak határainkon. A fűtési szezonnak ugyan éppen vége szakadt, de a háziasszonyoknak továbbra is sütni-főzni kell és nem volt más megoldás, mint ismét üzembe helyezni a régi gázgyárat, működtetéséhez pedig elővarázsolni a munkásosztályt.

Ormi rendelt még egy kört, majd elmesélte, hogy egy gazdag vállalkozó vásárolta meg őt egyik üzleti útján Indiában, mivel serdülő gyermekei nem hagytak neki nyugtot és a vételi árat egyébként is leírhatta az adóalapjából. Közlekedési költségként számolták el.

A gyerekek persze elég hamar ráuntak a még mindig növésben levő állatra, pedig a budai villájukhoz tartozó nyolcezer négyzetméteres kertben elég kényelmesen elfért. Áthozták a pesti oldalra, kitették a kocsiból – mint ezt a kutyaikkal szokták csinálni – és

villámgyorsan eltűntek.

Ormi tulajdonképpen Gyimesi László költőt kereste, ezért ment be a Vakegérbe. Még Indiában olvasta az „Elefántok a tengerparton” című versciklusát és szóképei, valamint költőisége mély nyomokat hagyott benne. Az asztaltársaság nem tudott pontos eligazítással szolgálni, egyikük szerint Gyimesi mindenütt megtalálható Óbudán. Egyszer itt, egyszer ott tűnik fel, csak a kerület kulturális naptárát kell egy kicsit tanulmányozni.

Ormi átsétált az Auchan Áruház parkolójába. Ott volt ugyanis megbeszélése a menedzsment egyik tagjával, aki a nagyméretű reklámfelületek felkutatásával volt megbízva. Rögtön ajánlatot is tett az Óbudára szakadt elefántnak, miszerint megkaphatja a kidobásra szánt zöldséget és gyümölcsöt, amennyiben vállalja, hogy hátára és oldalára kerüljenek a napi akciós árucikkek reklám felhívásai. Hangos trombitálásáért külön bonusz pontokat kapott, amelyeket a kozmetikai osztályon vásárolhatott le. Ormi egyre népszerűbb lett Óbudán.

Az önfeledt trombitálás adta a kerületi filharmonikusok vezetőjének azt az ötletet, hogy az elefántot a Kiskorona utcában rendezett koncerteken is fel lehetne léptetni. Betanították neki Johann Nepomuk Hummel Esz-dúr trombita versenyét és rövidesen meghirdették a koncertet. Az ötlet fő mozgatórugója az volt, hogy a zenekar ezáltal megspórolhatta egy drága hangszer megvásárlását és ez – a szűkös kereteket figyelembe véve – általános helyeslésre r. talált. Az első helyszíni főpróbán mégis nem várt nehézségek adódtak, ugyanis Ormi nem tudott átjutni az Óbudai Társaskör bejárati ajtaján. Az építészeti hagyományokat őrző bejáraton már a testesebb férfiak is csak a bejutás céljára kialakított vákuumos húzó-toló gép bekapcsolásával kerültek be az előtérbe, az elefánt bejuttatása azonban kivitelezhetetlen feladatnak látszott.

A kínos helyzetet most is – mint már több alkalommal – a Zeneművészeti Egyetem egyik tanárnője oldotta meg, aki ezúttal is bebizonyította rendkívüli szervezési tehetségét. Sikerült mozgósítani a egyik gordonka szakos tanítványát, aki hangszerén bravúros teljesítményt nyújtva szólaltatta meg Hummel Esz-dúr trombita versenyét. A közönség egy jelentős részének nem is tűnt fel a hangszeresére.

Ormi az Aquincumi Költőversenyre is ellátogatott. Itt ismerkedett meg személyesen Gyimesi László költővel, valamint a főváros és a kerület több más jeles írójával. A zsűri elnöke egy rendkívüli bejelentéssel kezdte a rendezvényt. Ismertette a Központi Statisztikai Hivatal legújabb jelentését, amely kiemelt helyen közölte, miszerint Magyarország GDP-jének előállításában az óbudai költők és írók teljesítménye kiemelkedő helyet foglal el. Ez némi reményt nyújt arra – tette hozzá – hogy az aquincumi költőverseny jövőre is megrendezésre kerüljön. De ez az eredmény azt is lehetővé teszi, – folytatta az elnök – hogy az ezután születő írásműveket akár kétszáz példányban is kiadhassák, az állami költségvetés pedig vállalja, hogy minden századik példányt saját maga finanszíroz.

Az ősze forduló időjárás egyre nagyobb gondot jelentett Orminak. Gyimesi László költő felajánlotta számára egyik szobáját a gázgyári lakótelep történelmi atmoszférát nyújtó épületében és nyomban hozzá is kezdett a felajánlott szoba kiürítéséhez. Feleségével cipős dobozokba gyömöszölték a lakásban mindenütt szétszórta heverő jambusokat, a versfaragó szerszámok egy kis tulipános ládikába kerültek, a komódon pedig a sorokba rendezett különféle rímek foglalták el helyüket.

Ormi nem élt a felajánlott lehetőséggel, egy csípős hajnalon megvárta a napfelkeltét, gondosan betájolta az irányt és elindult Keletnek. Hazájában, Indiában bevette magát egy mocsaras dzsungelbe, ahol bőven volt számára táplálék és ivóvíz, néha nosztalgiával gondolt vissza Óbudára. Gyimesi Lászlóval azért fenntartotta a kapcsolatot, interneten küldte el neki legújabb költeményeit, a magyar költő pedig

kicsit igazítva rajtuk, rövid kritikai jegyzetekkel ellátva, pár napon belül vissza is juttatta ezeket a feladóhoz.

Virtuális temetés

A vezér minden hétfőn reggel hat órára hívta össze az Igazgatótanács heti ülését. A munkaidő a cégnél ugyan csak nyolc órakor kezdődött, de ez jó fegyelmező eszköznek bizonyult. És kiknek kell elsősorban példát mutatniuk? A vezetőknek. Ott ültek pontosan hat órakor karikás szemekkel a számukra kijelölt helyeken. Csak Kispataki Gábor hiányzott. A vezér gyilkot lövellő tekintettel pásztázta végig a kis csapatot, a munkatársak pedig fanyar mosollyal nyugtázták a szemrevételezést. Az órájára nézett és kimért hangon megszólalt:

– Ez nem egy külvárosi kupleráj, hanem a Digitális Univerzum Részvénytársaság magyarországi leányvállalatának Igazgatótanácsa. A kompatibilis mentési rendszerek éllovasa. Hol a fenébe marad Kispataki?

A jelenlevők ijedten meredtek a főnökre, majd egymásra néztek, vállukat vonogatták, válasz azonban nem érkezett a kérdésre. A résnyire nyílt ajtó felső harmadában a vezértitkár nő feje jelent meg halk súrlódással. Szemüvege ijedten ült kissé duzzadt orrán és az előírt áhítattal nézte az összegyűlteket.

– Maga ott! Magának tudnia kell, hogy Kispataki miért nem jelent meg! Válaszoljon!

A titkár nő ijedten nyelt egyet, majd szemüvegét megigazítva óvatosan belépett a tanácsterembe. Negyvenes éveit meg–hazudtolva légiesen suhant a főnöki íróasztal felé. Szemeit a terem két különböző sarka felé irányítva csipegő hangon megszólalt:

– Három napja kerestetem Kispatakit, a fél titkárság ezen dogozik, de egyszerűen nyoma veszett. Eltűnt, mint a kámfor, tetszik tudni.

– Mi az, hogy kámfor? Egy osztályvezető nem tűnhet el, van mobilja, hangpostája, lakástelefonja, felesége, bejárónője, barátnője és minden percével köteles elszámolni a vállalat felé!

– Minden néma, vezérigazgató úr kérem...

A vezér az irataiba mélyedő humánpolitikai osztályvezető felé fordult. Az különféle ízeltlábú rovarokat rajzolt szórakozottan az előtte fekvő nyitott mappa írólapjára. A szokásos belső melegség hatotta át, ami köznapi nyelvre lefordítva annyit jelentett, hogy na, eddig megúsztam. Érdeklődő tekintettel pillantott fel főnökére, abbahagyva fáradságos munkáját.

– Mozgósítsa az egész humánpolitikai osztályt, egy órán belül kerítsék elő nekem ezt a Kispatakit!

– Vezérigazgató úr kérem, a munkatársak csak nyolc órára jönnek be, most még nincs egészen fél hét...

– Riassza őket! Mindenkinnek van mobilja! Ma akartam Kispatakit a maguk szeme láttára látványosan kirúgni. A forgalom az elmúlt negyedévben 14,6%-kal esett vissza. Ezen belül az adathalászat elleni szűrők eladása 18,4%-kal maradt el a korábbi szinttől, az integrált irat- és dokumentumkezelő rendszerek forgalma pedig csupán 0,4%-kal nőtt. Ez az ember még csődbe juttatná a cégünket – ha hagynám tovább működni.

Az egyik osztályvezető, aki már belépése első napjától tántoríthatatlan lelkesedéssel vetette bele magát a cég ügyeibe, halkan megjegyezte: – Valaki biztosan fülest adott neki.

A vezér felindulása leírhatatlan volt. Feje megduzzadt, kékes- vörös színűbe ment át, majd padlizsán-lilában állapotodott meg. Még csokoenyakkendője is elcsúszott, aminek következtében ádámcsutkája meredeken előrebillent és szinte lógni látszott a levegőben. Ital kezével a mennyezet neonfényeit markolta, jobb kezének mutatóujja pedig az asztalnál ülők felé meredt.

– Ezért valaki felelni fog! Az ülést berekesztem, Kispatakit vezessék elém, egy napon belül!

A keresés teljes erővel beindult, jobban mondvá folytatódott. A titkárnő egyébként igazat mondott, amikor kijelentette, hogy már három napja nem találja az osztályvezetőt. Ő ugyanis – mint rutinos munkatárs – minden pénteken személyesen beszélt az igazgatótanács tagjaival, figyelmeztetve őket a hétfői ülésre. Az is igaz volt, hogy az utolsó két napban is számtalanszor próbálta mobilon ill. vezetékes telefonon Kispatakit elérni, sőt még a hivatalsegédet is megbízta, hogy vasárnap 23 és 24 óra között addig csöngessen az osztályvezető lakásának ajtaján, amíg az ki nem nyílik. Ez is eredménytelen maradt.

A humánpolitikai osztály munkatársai megérkezésük után azonnal hozzáláttak a felderítéshez. Minden egyéb munkájukat félretolták, kirajzoltak az épületből, rendőrségi bejelentést tettek, jelem voltak a lakás ajtajának feltörésénél, döbbsen tapasztalták, hogy egy teljesen kiürített lakásba hatolnak be, még a telefonkészüléket sem találták.

Az első információk dél körül érkeztek be a központba. A humánpolitikai osztályvezető lihegve rohant a vezér szobájába.

– Kispataki meghalt ...

– Nem szólt nekem ... Hol van most a holttest? Öngyilkosság?

Az osztályvezető zavartan meredt főnökére. Lassan, tagolva ejtette ki a szavakat:

– Az interneten, a virtuális temetőben bukkantunk rá. A munkatársaim egyike végső kétségbeesésében elkezdett klikkelni, és egyszer csak megpillantotta a sírját, virtuális márványba foglalva, színes bitvirágokkal.

– De ez képtelenség! Jártak a temetkezési vállalatnál is? Megtudták, hogy ki tette fel az anyagot az internetre?

– Mindennek utánajártunk vezérigazgató úr! Teljesen rendben van a halottvizsgálati bizonyítvány, leadva a személyi igazolvány, az anyakönyvi kivonat. Még a halottszemlélet végző orvossal is beszéltünk, aki ugyan személyesen nem ismerte az elhunytat, de ott találta a holttestet a lakásban. Egy állítólag távoli rokona nyitott neki ajtót, a bejelentést is ő tette. Minden szabályosan történt, a virtuális temetőben egy alapítvány vásárolta meg a sírhelyet. Az elhunyt ugyanis másfél évvel ezelőtt személyesen utalt át egy jelentős összeget, aminek fejében húsz évig kötelezően gondozzák virtuális sírját. Tudja főnök, ez a tamagocsi-elv alapján működik. Még

sírfeliratról is gondoskodott Kispataki:

*Szerettem volna még köztetek élni, de szívem megszűnt
Dobogni, így hát el kellett menni!
Az adathalászok tettek tönkre
Elszálltam hát mindörökre!*

A vezérigazgató döbbsenten nézett maga elé. Kispataki Gábor kicsúszott a körmei közül. Nem lesz kirúgás, nem lesz példamutató fegyelmezés, semmi sem lesz, még a virtuális sírhelyet sem lehet megsemmisíteni, nincsenek hozzá jogi eszközök.

Kispataki jó messzire dobta be a horgot. Csak ült és várt valamire, talán egy nagy halra. Váratlanul szédülés jött rá, letette a horgászbót, meg akart fordulni. A szédülés azonban amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is múlt. Csak bámulta a vizet. Na, miért nem haraptok? Ti is örökké akartok élni?

Hülye az, aki...

Az Általános Termék Főtanács rendkívüli ülését a korábbiaknál is szokatlanabb gyorsasággal hívták össze. Motoros futárok vitték a meghívókat a Főtanács tagjainak az éjszaka folyamán, gyakori dugókba keveredve a főváros utcáin. Különösen a múzeumok és a színházak környékén volt nagy a torlódás, ami az utóbbi időben már nem is keltett különösebb feltűnést.

Az Általános Termék Főtanács elnöke gondterhelt arccal nyitotta meg az ülést és rövid felvezetőjében kizárólag a fogyasztási javak – iparcikkek, élelmiszerek stb. – forgalmának erős visszaesésével foglalkozott. Hallgatóit arra kérte, hogy felszólalásaikban elsősorban ennek a jelenségnek az okaival foglalkozzanak, ill. olyan javaslatok előterjesztését kérte, amelyek azonnali kilábalást jelenthetnek a súlyos helyzetből. Drámai hangon sorolta, hogy mely multinacionális cégek akarják rövid időn belül üzlethálózatukat bezárni, a munkaerő milyen mértékű elbocsátására lesz szükség a legkisebbektől a legnagyobb boltokig, amennyiben a fent vázolt tendencia folytatódik.

A felszólalások kezdetben elég nehezen csörgedeztek, de nem- okára hatalmas folyammá duzzadtak. Minden kritika, elemzés vagy ellenvetés egy megállapításba torkollott: a gyenge reklámtevékenység miatt tartunk ott, ahol tartunk.

„Kedveli a finom falatokat? Térjen be hozzánk!” „Pástétom kutyáiknak többféle ízben!” – az ilyen és az ehhez hasonló reklámok a szakma teljes szellemi kiüresedését hozták az utóbbi években, – állapította meg egy híres pszichológus, aki már 65 éve állt

az egyik albizottság élén és rendkívüli tekintélynek örvendett.

Voltak persze az elmúlt időszakban merész és újszerű kezdeményezések is, de ezek a vásárlók körében többnyire teljes érdektelenségbe fulladtak. Ilyen volt például az a reklámlakát, amely egy nagyméretű ovális kínai köpöcsészét ábrázolt, azzal a felirattal, hogy „Most aztán köpködhet, hej!” Bár a köpöcsészét forgalmazó nagy bevásárló centrum több milliót áldozott a reklámköltségekre, a titkosított adatok szerint az elmúlt évben azonban mindössze csak három darabot tudott eladni a reklámozott áruból. A cég nemzetközi szakemberekből álló menedzsergárdája ugyanis nem számolt azzal, hogy a kínai turisták mind hozzák magukkal a saját lakkozott köpöcsészéjüket, a magyarok pedig csak egymás leköpködésére hajlandók, amihez nem szükséges köpöcsésze.

A hosszan tartó vitában az is megállapítást nyert, hogy az utóbbi években a fizetőképes keresletben egy rendkívüli irányváltás ment végbe. Az emberek ugyanis egyre nagyobb mértékben fordultak a színházak, koncertek, múzeumok irányába. Az Allami Operaház már negyedik játszóhelyét nyitotta meg az előző évadban és áttért a 24 órás műsoridőre. Különösen az éjszakai előadások váltak kedveidé, egy-egy Wagner-opera megtekintése után a nézők friss lendülettel indultak munkahelyükre és a legutóbbi szociológiai felmérések szerint a hivatalok munkája egyértelműen ügyfélbaráttá vált. A változásokban persze a múzeumoknak is nagy szerepük volt, hiszen ezek már évek óta non stop nyitvatartási idővel vonzották magukhoz az érdeklődőket. Most már tehát érthetjük, hogy a Főtanács ülésére szóló meghívókat kézbesítő motoros futárok miért kerültek az éjszaka folyamán oly gyakran dugókba – különösen a múzeumok és a színházak környékén.

A bevásárló centrumok szinte kiürültek, vagy éppen kongtak az ürességtől és nyilvánvalóvá vált, hogy ezáltal a fogyasztás struktúrája nagyon egészségtelen irányba változott meg. Az egyik nagy cég meglehetősen merész, bár egy kicsit pimasz reklámmal próbált berobbanni ebbe az állóvízbe. „Hülye az, aki nem nálunk vásárol!” – olvashatták az öles plakátokat a színházba vagy éppen múzeumba igyekvő emberek. Ok azonban többnyire csak megrázták a fejüket és rohantak tovább. A konkurencia természetesen tiltakozott, és feljelentette a merész újítót. Az érintett üzletláncot napokon belül ellepték a Főállatorvosi Hivatal munkatársai, de ők minden igyekezetük ellenére sem találtak semmiféle szabálytalanságot a műszaki cikkekkel foglalkozó cég boltjaiban. Azt viszont jelezték, hogy jelentős elektroszmog terjeng a környéken. Az ezzel kapcsolatos intézkedések természetesen nem az ő feladatkörükbe tartoztak.

A Reklám- és Piacfejlesztési Tanács elnöke hozzászólásában rámutatott, hogy csak egyetlen kiutat lát: a reklámtevékenység teljes megújítását, válogatott szakemberek vezetésével. A munkacsoport vezetőjévé a korábban méltatlanul mellőzött Krahács Tivadart javasolta.

Az Általános Termék Főtanács tagjai lelkesedéssel fogadták a javaslatot. Megvalósítása csak annyiban jelentett gondot, hogy Krahács Tivadar már évek óta a Nemzeti Tébolyda lakója volt. A következő javaslat azonban szerencsére feloldotta ezt a dilemmát, ugyanis azt irányozta elő, hogy a felállítandó munkacsoport a Nemzeti Tébolydában működjön, – csoportterápiás módszerrel. A munkába külsős reklámpszichológusokat is bevontak, akik rövidesen be is költöztek a fent nevezett intézménybe.

Krahács Tivadar felvállalta a nagy feladatot és az Intézet lakói közül néhány napon belül fel is állította munkacsoportját. A külsős reklámszakemberek is boldogan csatlakoztak a kollektívához, különösen az Intézetben uralkodó derűs légkör és Krahács rendkívüli konfigurációs képessége vonzotta őket. A szabad alkotás lehetete lengte át az egész épületet, még az ápolók is diszkréten visszahúzódtak.

Krahács a munka megindításához bio vákuum matracokat és a munkacsoport minden tagjának egy gyantázó szettet (gyantázógép + gyantapatron + gyantalemosó olaj) követelt. Megkapta. Az osztályvezető főorvos ugyan csodálkozásának adott hangot, hiszen a munkacsoporthoz egyetlen nő sem tartozott, de Krahács határozott mozdulattal leintette, és közölte vele, hogy a szőrtelenítés ma már állampolgári jog. El kell jutnunk oda, hogy ezeket az eszközöket mindenki térítésmentesen kapja meg.

Az Általános Termék Főtanács kitűnőnek tartotta az ötletet és napokon belül elintézte, hogy Krahács javaslatát rendeleti úton szabályozzák. A rendelet mellékleteként rögtön ki is hirdették, hogy mely üzletláncok jogosultak az állami költségvetésből finanszírozott gyantázó szettek árusítására. A melléklet összeállítása természetesen nem ment simán, mivel a forgalmazó helyek kijelölése komoly érdekellentéteket vetett a felszínre. Egyes üzletláncok ugyanis a pumpás szőrtelenítő gél forgalmazásában voltak érdekelve és kimondottan szett-ellenesek voltak. A konfliktust végül elvtelen kompromisszumokkal voltak kénytelenek feloldani.

A munkacsoport tevékenysége már egy-két hét alatt komoly eredményeket hozott. A főváros is kezdett színesebbé válni az új reklámok megjelenése következtében. A legsikeresebbek álljanak itt:

„Vidám fészek elagottaknak! Pincelakások 20-tól 120 négyzetméterig!”

„Cserélje le gyermeke megunt spagettipántos napozóját! Áruházunkban már kaphatóak a legújabb makaróniöves kempingnadrágok! Öröm az egész családnak!”

„Most vegyen saláta centrifugát! Nyolcat fizet, kilencet kap!”

Voltak általános érvényű reklámok is, amelyeket bármely üzlet vagy áruház felhasználhatott, mint pl. „Nálunk minden 1%-kal olcsóbb!”

A munkacsoport természetesen gondolt a tv reklámok megújítására is. Ezek közül az alábbi volt a legsikeresebb:

A képernyőn megjelenik egy férfiing hatalmas foltokkal, a háttérben egy mosógép kontúrjai. A várt folytatás helyett azonban egy aggódó férfiarc tűnik fel, kezében egy papírlappal. A kamera közelít és a papírlapon jól láthatóvá válik a címszó: Önéletrajz. Ekkor berobban a képbe egy tekintélyes arcú, öltönyös, szemüveges, bizalmat gerjesztő másik férfi és megszólal: „Makacs foltok az önéletrajzon? Kitisztítjuk! Keresse a Humán Kft.-t, telefonszám ...”

Nagy sikere volt a horoszkópos fogyókúra reklámozásának is, amely kihangsúlyozta, hogy itt nem a kockázatokat is magában rejtő, hagyományos zsírleszívó technológiáról van szó.

A munkacsoport tevékenysége akkor szakadt meg, amikor a „Hideg zuhanyra vágyik? Hidroterápia reggel, délben, este!” reklámot megalkották. A team tagjai egyszerűen lemerevedtek, kétségbeesetten bámultak az ötletet adó külsős reklámpszichológusra és nem voltak hajlandók a további munkára. De addigra már újra beindult a kereskedelmi tevékenység, az emberek ismét megtöltötték a plázákat és a kisebb-nagyobb boltokat, a fogyasztás a korábbinak a többszörösére emelkedett. A vásárlók jelentős része svájci frank alapú kölcsönökből fedezte kiadásait.

Krahács Tivadart kinevezték az Általános Termék Főtanács elnökévé.

Távmunka

Julika már az általános iskolában olyan ügyesen és szépen rajzolt, hogy mindenki felfigyelt rá. Gyermekeit egyedül nevelő édesanyját örömmel töltötte el, amikor egy olyan gimnáziumba folytathatta tanulmányait, amelyben egy-két képzőművészeti szakmát is elsajátíthattak a végzősök. Ez elsősorban a porcelán festészet volt, amelyhez természetesen jó kezűgyesség és rajzoló tehetség is kellett.

Julika szorgalmas tanulónak bizonyult, különösen szakmai tanárai dicsérték és bátorították, továbbtanulásra ösztönözték. Édesanyja egészségi állapota azonban rohamosan romlott, szinten minőm nap elhangzott a sokat ismételt mondat: csak addig bírom ki, amíg Te kenyérkereső leszel.

Az érettségi után, szakmai oklevelével kezében, a frissen végzett és nagylánnyá cseperedett Júlia hozzákezdett a munkahelykereséshez. Még fülében csengett a jó nevű gimnázium igazgatójának tanévzáró beszéde, amelyben büszkén jelentette ki, hogy az iskola tizenöt évvel ezelőtti szakosodása óta már több mint nyolcszáz szakképzett növendéket bocsátottak ki. Közülük a legtöbben mint porcelánfestők dolgoznak. A hétköznapi művészei ők – mondta büszkén a szakmai körökben messzemenően elismert pedagógus – akik nap mint nap hozzájárulnak a tradicionális magyar termékek világsikeréhez.

Az első porcelánfestő műhelyben, amelyet Julika felkeresett, az egyik részlegvezető beszélgetett el vele. Kifejtette, hogy minden munkahelyük be van töltve, képtelenek fogadni azt a sok jelentkezőt, akik bár megfelelő képzettséggel és a legjobb iskolákból kerülnek ki, de teljesen gyakorlatlanok. Sajnos évek óta a piac is pang, a vállalat exportja is elég jelentősen visszaesett. Valószínűleg rövidesen elbocsátásokra kerül sor.

Két másik vállalatnál telefonon jelentkezett be, az eredmény nulla. Az egyik helyen elmondták, hogy ma már teljes mértékben matricákkal dolgoznak. Van két-három képzőművészeti főiskolát végzett rajzolójuk, akik az elmúlt húsz évben úgymond be-dolgozták magukat a cégnél, de őket is csak számlaképes egyéni vállalkozóként tudják foglalkoztatni. A piac nagyon ingadozik. A különböző emléktárgyakra tehát ezekről a matricákról kerül fel a kép, a külföldiek nagyon szeretik a Halászbástyát meg a Parlamentet.

Jutka szinte már minden reményét elvesztette, amikor a körúton összefutott Körmendi tanár úrral, aki mindig is nagy figyelemmel követte tanulóinak fejlődését, valamint sorsuk alakulását. Mindketten nagy örömmel néztek egymás szemébe, de a volt tanítvány arca rövidesen elkomorult, amikor a tanár úr jelenlegi helyzetéről, munkájáról érdeklődött. Ez azonban egy pillanatra sem ingatta meg a tanár úr jó kedélyét.

– Tudom, hogy nem könnyű az elhelyezkedés, de most már rövidesen tömegessé fog válni a távmunka és ez az igazi megoldás. A vállalatoknak is sokkal rentábilisabb ez a foglalkoztatási forma, hiszen nem kell irodahelyiséget és munkatermeket biztosítani, a munkavállaló otthon, a megszokott környezetében dolgozhat és a kész anyagokat interneten továbbítja a céghez. Most, hogy leomlanak a határok, még jobban fellendül a minőségi turizmus és ez egyben azt is jelenti, hogy az idelátogató külföldiek

nem a bővít fogják vásárolni, hanem az egyedi, művészi módon kidolgozott darabokat. Egyre több ilyen ragyogó tehetségre lesz szükség, amilyen te vagy! Ez egy atipikus foglalkoztatási forma, amely azt is lehetővé teszi, hogy a művész szabadabban kibontakoztathassa tehetségét. Hiszen ti művészek vagytok! Emlékszem, hogy mennyire vonzódtál az ókori mitológiai témákhoz, a lapithák harca a kentaurokkal, a Szépművészeti Múzeum timpanonjában is látható. Készíthetnél egy egész sorozatot, szárnyaló gondolatok, mi minden történt még ott Peirithoos lapitha király esküvőjén!

Julika aznap este rögtön vacsora után visszavonult a szobájába, egyszerűen nem tudta fékezni a gondolatait, a képzeletét. Igen, a lapithák harca a kentaurokkal, 15-20 képből álló sorozat, fel lehetne vinni egy-egy vázára, az igényesebbeknek minden darabot kézzel megfesteni. A Szépművészeti Múzeumba látogató külföldiek közül bizonyosan sokan vásárolnának belőlük és ha már meg van az anyagi függetlenség, akkor újabb témákat lehet kidolgozni. Egy jó digitális fényképezőgép, komputer és be lehetne kapcsolni a külföldet is. Nekik persze inkább magyaros témákat kellene felajánlani, hiszen népművészetünkben szebbnél szebb motívumok találhatók, ez egy kincsesbánya, csak felszínre kell hozni az értékeket.

Másnap egyik volt osztálytársa számítógépén szörfölve váratlanul egy hirdetésre bukkant:

*Jól rajzoló, illetve festőkészséggel rendelkező
fiatal, női munkatársakat keresünk*

*Holdfény Vendéglő
Hegytető út 13
Telefon:...*

Julika még aznap este felhívta a megadott számot, amelyen egy határozott hangú úr jelentkezett: – Igen, a hirdetést mi adtuk fel, rugalmas feltételeink vannak... Persze, lehet távmunka is, de az esti jelenlét eredményesebb lenne... Nem, nem adminisztratív jellegű munkáról van szó.

A másnapi bemutatkozásnál egy hatvan év körüli, választékosan öltözött úrral került szembe Júlia. Szinte nem akart hinni a fülének, amikor az étterem és még két éjszakai bár tulajdonosa kifejtette, hogy az üzlet fellendítése érdekében arra gondolt, miszerint jó megjelenésű, fiatal lányokat szerződtetne, akik a vendégek kívánságának megfelelően itt helyben, vagy akár odahaza kifestenék azokat az emléktárgyakat – tányérokat, vázákat, hamutartókat – amelyeket ők választanak. A témákat és motívumokat természetesen a vendéggel egyeztetve dolgoznák ki.

Julika rögtön javasolt néhány művészi témát és népművészeti motívumot, de ezek láthatólag nem ragadták meg a tulajdonos képzeletét. Egy-két percen belül közbe is vágott, leszögezve, hogy a két éjszakai bárban csak erotikus témák jöhetnek számításba, és itt az étteremben is úgymond populáris motívumokat kell keresni, mini pl. az ostorát pattogtató csikóst vagy tűz fölött himbálózó gulyásos kondért.

– Egyébként nekem is dolgozhatnál, kislány! Megrendelném például azt a lapithák királyának menyegzőjén című sorozatot, de a rajzokat egy szál tanga bugyiban kell elkészítened a szemem láttára!

– Minek néz maga engem?

A finoman öltözött úr felröhögött, majd megragadta a lány kezét és megpróbálta

magára húzni. Ebben a késődélutáni órában még csak a teraszon ült egy-két vendég, az egy szem pincérnek pedig sürgős dolga akadt az italos pult mögötti raktárban. Julika kitépte magát a jól szabott öltöny finom vasalásának kelepcejéből és felugrott az asztal mellől.

– Hülye lotyó! Takarodj ki a vendéglőmből!

Klímakonferencia

A konferenciát – stílusosan – egy hatalmas üvegdobozban rendezték meg. A résztvevők saját bőrükön érezhették az üvegházhatás kínjait, átélhették a kibocsátott káros anyagok pusztító hatását – még a dohányzást sem tiltották meg az egyébként szépen berendezett aulában, valamint a szekcióülésekre kiépített kisebb helyiségekben. A tanácskozást néhány multinacionális cég szponzorálta, a megjelentek pedig különböző civil szervezetek, valamint kis- és középvállalkozások küldöttei voltak.

A jelenlevők hovatartozását már az első ránézésre meg lehetett állapítani, ugyanis a zöld szervezetek képviselői egyszerű és könnyű nyári öltözkükkkel próbálták ellensúlyozni a demonstrált üvegházhatást, míg a multik megbízottjai fekete öltönyben, szorosra kötött nyakkendővel vettek részt a tanácskozáson. Halántékukról sűrű és vastag folyamban ereszkedett alá az izzadtság, nyakkendőjük állandó csepegése jelezte mozgásukat a teremben, a padlón található kisebb tócsák pedig a vitában történő tartós részvételükről tanúskodtak. A lazítás azonnali kirúgásukat eredményezte volna. A kis- és középvállalatok jelenlevő vezetői néhány percen belül könnyítettek öltözetükön és sóvár szemekkel tekintettek a mélyen kigombolt és rövid ujjú ingben ülő civilek felé.

A plenáris ülés a várakozásoknak megfelelően a klímavédelem általános kérdéseivel foglalkozott. Mindenki egyetértett azzal, hogy az emberiség végzete felé rohan, és ha nem teremtyük meg az élhető jövőt, akkor el fogunk pusztulni. Az érdemi és a részletekbe menő vitát a különböző szekcióknak szánták.

A fő témához legszorosabban az UVH-sugárzással foglalkozó szekció kapcsolódott. A vitaindító előadás után azonban a skinheadek jelenlevő képviselői szinte teljesen leblokkolták az eszmecserét. Kiindulási pontjuk az volt, hogy a nevezettek kopasz fejét sokkal erősebben éri az UVH sugárzás, mint másokét, és ezzel a résztvevők többsége egyet is értett. Tagságuk védelme érdekében azt követelték, hogy megjelenésüket kiemelkedő kulturális értéknek ismerjék el és a jelenlevők is pártfogolják az állami támogatás iránti követelésüket. A skinhead-védelem legjobb megoldásának egy bizonyos védőanyag tetoválás által történő felvitelét tartották, a fejbőrre kerülő művészi munka magas költségeit pedig szponzorok bevonásával, valamint a kiharcolt állami támogatással kívánták fedezni. A jelenlevő multinacionális cégek képviselői támogathatónak tartották a fölvetést, a szponzorálás ellenében azonban áruhirdetések,

valamint különböző üzleti lógók felvitelét kérték. Az állami támogatás esetében szóba került a mindenkori kormánypártok jelvényeinek elnök ábrázolása is.

A zajcsenddel foglalkozó szekció munkája is sikeresen indult, de a korreferátumok szaporodásával itt is más irányt vett a tanácskozás folyamata. A légkalapács zaj és a rock zene harmonizálásáról folytatott vita egy idő múlva ellaposodott, az üvöltő szelek problematikája pedig üres romanticizálódásba fordult. Csupán az edénycsörömpölések tematikája ragadta meg tartósan a résztvevők figyelmét. Számos küldött követelte valamennyi üveg és porcelán áru azonnali betiltását, illetve ezek műanyag edényekkel és poharakkal történő helyettesítését. A legnagyobb problémát a tűzálló plasztik kondérok kialakítása jelentette. Az egyik hazai cég küldötte egyébként arról is beszámolt, hogy ők már több éve dolgoznak a probléma megoldásán. Sikerekről sajnos nem tudott számot adni, mivel elbeszélése szerint – a plasztik kondérok egy adott pillanatban mindig beleolvadtak a főzött gulyásba, illetve a magyaros halászlébe.

A lehetséges megoldást az egyik nemzetközi cég vendégként jelenlevő menedzsere fejtette ki hozzászólásában. Aromásítani kell a kondérokat, – fokhagyma, ananász aroma stb. Az aromák összekeveredésével azután eljuthatunk egy olyan magyaros halászlé kialakításához, amely pl. erős ananász ízzel rendelkezik. Ezt – mint hungaricumot – óriási mennyiségben lehetne exportálni a Hawaii-szigetekre.

A konferencia ezoterikus szekciója elengedhetetlennek tartotta az UFO-kon érkező földönkívüli élőlényekkel történő kapcsolatok felvételét. Az egyik delegátus utalt rá, hogy találtak már azonosíthatatlan repülő tárgyról levált űrkapszulát, benne halott űrlénnyel. Igaz, hogy a tudósok egy jelentős része az űrlényt valamiféle kísérlet teszt-bábujának tartotta, de nem vitás, hogy ebben az esetben is az ellenérdekű lobbyk dezinformatív módszereiről volt szó. Egy másik hozzászóló azt tudatta a jelenlevőkkel, hogy akadt már nem egy olyan eset is, amikor űrlények embereket raboltak el és szexuálisan zaklatták őket.

A plenáris ülés kissé egyhangú menetét hirtelen egy kétségbeesett kiáltás szakította félbe: Itt vannak az ökoanarchisták! A szónoki emelvényen álló küldött kezéből kiesett a hordozható mikrofon, de csodával határos módon nem esett le a földre, hanem megállt a levegőben és zöldes, foszforeszkáló fényt bocsátott ki magából. A pillanatnyi dermedt csendet egy éles női sikoly szakította meg: Már a félemeleten vannak és minden vezetéket kitépnek a csatlakozókból, botjaikkal széttörik a lámpatesteket és azt kiabálják, hogy az elektronika egyenlő a gyilkolással!

Két férfi jelent meg az ajtóban, könnyű nyári öltözetben. Egyikük ötven év körüli lehetett, rövid, ápolt szakállal, a másik pedig egy hosszúarcú, húszas éveiben járó fiatalember. Nyugodt léptekkel az előadói emelvényhez mentek és arra kérték a konferencia elnökét, hogy ők is kifejthessék nézeteiket. A dermedt csend oldódni kezdett, izgatott, félhangos beszélgetés lett úrrá a termen. Mivel a konferencia teljes unalomba fulladásától már csak percek választották el a jelenlevőket, az elnök – hivatkozva a demokratikus alapértékekre – nyájas mosollyal megadta a szót.

– Tisztelt Résztvevők! Kedves Barátaim!

Mi azért harcolunk, hogy létrehozzuk a jövő öko-társadalmát, hogy emberi léptékű öko-technológiák legyenek a meghatározóak a termelésben. A mesterségesen gerjesztett fogyasztás foglyai vagyunk, nem dönthetjük el szabadon, hogy lemondunk-e bizonyos javak fogyasztásáról, hiszen, ha lemondunk, akkor sok esetben saját magunkat közösítjük ki a társadalomból. Ha önként választhatnánk meg igényeinket, akkor egy ésszerű és élhető világot teremthetnénk magunk körül, megállíthatnánk a

természet elpusztítását. Igazságosabban kellene elosztanunk a megtermelt javakat, így megszüntethetnénk azt az ellentmondást is, hogy míg a világ gazdagabbik része korlátlanul és ésszerűtlenül fogyaszt, a szegényebbik része nélkülözik és rákényszerül arra, hogy szintén pusztítsa a természetet. Csak a hatalmi rendszerek átrendezésével, a hierarchia felszámolásával, a társadalmi viszonyok harmonizálásával...

A terem felbolydult méhkassá változott, egymással vitatkozó csoportok alakultak, helyükről felugrálva kiabáltak, győzködtek egymást. Hát ez az anarchia! – üvöltötte az elnök és magához ragadva a mikrofont, erőteljes hangjával befejezettnek nyilvánította az aznapi plenáris ülést.

A küldöttek szétszéledtek, de néhányan nem a kijárat ajtó, hanem az egyik kisterem felé vették az irányt. Itt tartotta üléseit a bio-szekció, amely az egészséges táplálkozás és a vállalati érdekek harmonizálásának útjait kívánta egyengetni. Az előző napi nyitóreferátum előadója azt bizonygatta, hogy amennyiben egy állapotos nő a terhesség ideje alatt kizárólag csak egy nagyhírű világcég bio-élelmiszereit fogyasztja, akkor garantáltan bio-gyermeke születik. A minőségi ellenőrzés után az újszülött baba a klinikán azonnal igazoló pecsétet is kaphat a bal fenekére.

A szekció ülésére összeverődött küldöttek jelentős része két-három fős nano-vállalkozásokat képviselt, amelyek már évekkel ezelőtt átálltak a bio-élelmiszerek termelésére. El is értek bizonyos eredményeket, az értékesítésben viszont komoly gondjaik adódtak és így nem volt értelme a jelentős fejlesztéseknek, hitelek felvételének stb. Itt azonban néhány, nagy értékesítési láncsal rendelkező multinacionális cég képviselőinek személyében komoly tárgyalópartnerekre találtak. Az előzetes tárgyalások és felmérések valóban azt mutatták, hogy végre elhelyezhetik termékeiket a nagy áruházak polcain, megélhetésük és további fejlesztéseik biztosítottak látszottak.

A megállapodást már csak az úgynevezett polcpénz körüli vita hátráltatta. A polcpénzhez természetesen csatlakozott a listázási díj, a logisztikai és marketing hozzájárulás, valamint a bónusz-pénz is. Ezek elengedhetetlen feltételei voltak annak, hogy a nano-vállalkozások bio-termékei egyáltalán bekerüljenek az üzletláncba, kitegyék őket a polcokra, az újonnan épült üzletekbe is eljussanak stb. A tárgyalás utolsó szakaszában az alábbi párbeszédre került sor a nano-vállalkozások főkoordinátora és a multik egyik vezető menedzsere között.

– De uram, ha összeadom a különböző összegeket, amelyeket polcpénz, marketing hozzájárulás stb. címen kell Önöknek a több hónapig tartó átutalás után visszapergetni, akkor kiderül, hogy a kialakult árnak csak 12-14 %-a marad nálunk.

– Ez valóban magas arány, de jelenleg ilyenek a piaci viszonyok. Van viszont egy javaslatom: felemeljük a polcpénzt és a logisztikai hozzájárulást néhány százalékkal és akkor abszolút veszteséges lesz a vállalkozásuk, és nem kell egy fillér adót sem fizetniük: Ez az igazi nyereség!

Adóamnesztia

Már minden előkészület megtörtént a fogadásra, amelyet a főváros egyik legszínvonalasabb éttermében rendeztek. A régóta követelt, hosszú parlamenti vitákat kiváltó törvény végre megszületett, és mint azt egyes politikai és üzleti körök már korábban is sejtetni engedték, rendkívül rövid időn belül kitűnő eredményeket hozott. Az adóamnesztia következtében milliárdok jelentek meg a befektetői piacokon és keresték helyüket a gazdasági életben. Az államkassza is gyarapodott valamelyest, hiszen a szabályosan bevallott, eddig külföldön és a fekete gazdaságban kerengő pénzek 10%-a az államot illette meg. A befizetendő összegből természetesen le lehetett vonni a különböző költségeket, mint pl. a banki átutalás díját, vagy pedig a külföldről hazahozott pénzek esetében az ügyintézéshez kapcsolódó repülőjegyek árát, a szállodai és egyéb utazási, valamint dologi költségeket is.

A törvény azonban még a fentiek ellenére is szinte felfoghatatlan sikerhez vezetett, az új befektetések rendkívül élénkítően hatottak a nemzetgazdaságra. Új vállalatok létesültek, a bankszámlákon elhelyezett pénzek pedig fellendítették a bankok hitelezési tevékenységét. A GDP ugrásszerűen növekedésnek indult. Elérkezett tehát annak is az ideje, hogy az adóamnesztia által a gazdaság és a társadalom élvonalába került jelentős beruházókat kitüntessék, és egy nagyszabású ünnepi fogadáson a kormány illetékes képviselője méltassa tevékenységüket.

A rendezvény biztonságaért felelős belügyi vezető örömmel fedezte fel és üdvözölte régi iskolatársát, az étterem igazgatóját, aki évfolyamtársa volt a főiskolán. Mivel a hivatalos megnyitóig néhány perc még hátra volt, baráti gesztusokkal tuszkolták be egymást az egyik oldalsó fülkébe, amelyet egyébként a szinkron tolmácsok használtak, amikor egy-egy rendezvényen rájuk is sor került.

– Itt nyugodtan beszélgethetünk. Minket senki sem lát, nekünk viszont minden és mindenki a látószögünkben van.

– Kitűnő ötlet! Az embereim már mind a helyükön vannak, csak azt nem tudom, hogy a helyettesem hol marad. Egyébként – mint már az előbb is mondtam – a miniszter késik, és így fel kellett cserélnünk a sorrendet. Először étkeztetünk és a rendezvény vége felé hangzik el az ünnepi beszéd.

– Nagyon helyes. Már intézkedtem is. Ezek a szerencsétlen meghívottak a szálloda halljában toporognak és éheznek. Hát nem? Ha Téged állófogadásra hívnak meg, akkor előtte odahaza teletömöd a gyomrod? A hideg ételek természetesen már elő vannak készítve és a gulyáslevest is percekben belül kellő hőfokra hevíti a konyhafőnök.

Mire a mondat befejeződött, ki is nyíltak az étterem ajtói, és az elegáns vendégek már-már egymást lökdösve áramlottak a büféasztalok felé. Pillanatokon belül hosszú sor alakult ki a gulyásleveses kondér előtt, amely fényesen ragyogott, mint egy szépen csiszolt rubin kő.

– Úgy állnak ott, mint a hajléktalanok a Blaha Lujza téren, amikor a szeretetszolgálat megérkezik a furgonnal és elkezdik osztani a levest. Ott sincs lökdösődés, mindenki szépen vár a sorára. Egyszer belekóstoltam a gulyáslevesükbe az egyik helyen. Aztán persze közöltem a főnökkel, aki fehér köpenyben, a nagy hasával maga osztotta ki az adagokat, hogy nagyon híg ez a leves. Ha egyszer megkóstolná a séfem gulyáslevesét, aminek a receptjét még nekem sem árulja el, akkor megtudná,

hogymilyennek kell lenni egy igazi gulyásnak.

– És mit válaszolt rá?

– Azt mondta, ha híg, akkor többeknek jut.

Az étterem kezdett megtelni. A különböző válogatott szeszes italok is szépen fogytak, a gulyásleves előtti sor pedig egy-két főre apadt le. A vendégek egy kicsit tanácstalanok voltak, a lassan meginduló beszélgetéseket meglehetősen óvatosság övezte. Valami ünnepi megnyilvánulásra vártak, nem tudhatták, hogy elhúzódó hatásköri viták miatt késik az illetékes személy, akinek szólnia kell. Az államapparátus racionalizálásának keretében ugyanis néhány hónappal ezelőtt összevonták az összes állami intézményt. Kineveztek egy szuperminisztert, és az egyablakos ügyintézés lehetővé tette, hogy a parkolási bírságolástól az ítélet végrehajtásig minden egy kézben fusson össze. Az összekapcsolt adatrendszerek segítségével tehát a delikvens percekben belül eljuthatott a parkolási szabálysértéstől az életfogytiglani ítélet kiszabásáig. Ez valóban komoly előrelépést jelentett az államigazgatás területén, és már akadtak is példák hasonló ügyekre. Többnyire azonban inkább apró, laza csoportok kezében volt az ügyintézés, hiszen gondolni kellett a szabadságolásokra, a betegállományra, vagy egyes hivatalnokok kirúgására is. A munka nem állhatott meg.

Az ünnepi beszéd tehát késett, a büféasztalok választéka azonban nem zsugorodott. A vendégek egyre oldottabbá váltak, a két főnök pedig némi hideg ételt és pezsgőt hozatott magának. Valamennyien türelmesen vártak az illetékes személy megjelenésére.

– Nézz oda! A baloldalon, az egyik büféasztal mellett! Annak a nőnek legalább három kiló arany lóg a nyakában. Véletlenül ismerem őt is, meg a férjét is. 15 éven keresztül minimálbéren éltek és a Kft.-jük is majdnem minden évben veszteséges volt. Közben felépült a 160 négyzetméteres villájuk a budai oldalon és a fiuk is befejezte egyetemi tanulmányait Amerikában. Ezeknek milyen szerencsájuk van! Az idén indult volna ellenük a vagyonosodási vizsgálat és most itt van az adóamnesztia. Azt nem mondom, hogy buta emberek.

– Én is ismerek egy pasast. Ő a kilencvenes évek elején működtetett egy kis hálózatot. Néhány embere az utcán a külföldi turistáktól a hivatalosnál egy kicsit jobb árfolyamon felvásárolta a keményvalutát, két-három külföldi állampolgárságú embere meg szabályosan, mint saját pénzét hordta ki a bankjegyeket Bécsbe és tette rá a főnök ottani számlájára. Lebukási lehetőség minimális, a pénz mindaddig külföldön forgott. Ő is élt az amnesztia lehetőségével és ma már a legtehetősebb vállalkozóink egyike.

A beszélgetést a biztonsági főnök helyettesének megérkezése szakította félbe. Ezer elnézést kérve huppant le az egyik székre és azonnal intett a pincérnek, hogy ő is pezsgőt kér.

– Miért késtel ennyit, Gábor?

– Már megint két öregasszonyt hajkurásztunk az egyik aluljáróban. Persze csak ijesztgetjük őket, az a fontos, hogy eltűnjenek a környékről. Láttad volna a két hetven év körüli nőt, ahogy szedték a lábukat, a táskájukból meg potyogtatták a nárciszokat, vagy mi a fenét.

– Úgy hallottam, – vetette közbe az éttermi vezető –, hogy néha azért előállítják őket, bent tartják egy napig a kerületi kapitányságon.

– Én már régen nem csinállok ilyet. Egyszer előállítottam egyet, ő meg kezdte mesélni, hogy a kertjében teremnek ezek a virágok és ha valaki szimpatikus neki az aluljáróban, akkor az kap tőle egyet. Közöltem vele, hogy ez egy szép legenda, de mi tudjuk, hogx illegális tevékenységet folytat, mert nem váltotta ki a vállalkozói igazolványát és nem fizet adót. El fogjuk kobozni tőle a kertjét, meg a házát is. Nem

szólt az egy szót sem, csak nézett rám és elkezdett vonaglni a szája széle. Esküszöm néktek, azt hittem, hogy azonnal a nyakamba dől és ott pusztul el szívrohamban vagy akármiben. Másnap meg tele lesznek a bulvár lapok az esettel. Szalagcímekben adtak volna hírt a vérszomjas rendőrség újabb áldozatáról. Nos, én azóta csak kergetem őket, soha egyet sem fogok el közülük.

Az elbeszélés még véget sem ért, amikor az étteremben hirtelen elhalkult a zshivaj. Megérkezett. Ő, maga. A miniszter. Saját személyében. Nagyvonalúan tolt el magától a felkínált pezsgős poharat, meghitt mosoly ült ki az arcára és hozzákezdett beszédéhez:

– Tisztel honfitársaim!

Éveket kellett várnunk a törvény megszületésére! Tudjuk, hogy mennyi lemondás, mennyi önmegtartóztatás előzte meg azt a napot, amikor a parlament végre megszavazta az adóamnesztiát, amelynek gyümölcseiből ma már minden állampolgárnak bőségesen kijut. Legyőztük a kicsinyes ellenkezést, az állítólag tisztességesen adózó vállalkozók és magánszemélyek acsarkodásait. Hazánkban megszűnt a fekete gazdaság, a magyar államnak az elmúlt egy évben 3%-kal kevesebb külföldi hitelt kellett felvennie, mint azt megelőzően. Az Önök megtakarításai tették lehetővé, hogy az államadósság a GDP-hez viszonyítva 245 %-ról 241 %-ra esett vissza.

A mai napon a haza legkiválóbb polgárait ünnepelhetjük magunk között sorainkban. Ne feledjük azonban, hogy a magyar nemzet hosszú történelme folyamán mindig is megbecsülte odaadó és áldozatkész honfitársait. Az Önök cselekedeteit nyugodtan hasonlíthatjuk azokhoz a nemes gesztusokhoz, amelyeket például asszonyaink tettek, amikor az 1848-49-es szabadságharc folyamán ékszereiket ajánlották fel a haza oltárán. Akkor sajnos ez sem segített a nemzeten. Most viszont az Önök befektetései jelentik a biztosítékot egy szebb jövő kialakításához.

A kitüntetések átadására a szálloda egy kisebb konferencia helyiségében került sor. A meghitt hangulatot csak a pezsgős üvegek pukkanásai szakították meg olykor rövid időre.

Élménypiac

A piacgazdaság kiépítése óriási erőfeszítéseket követelt a feltörekvő államok polgáraitól. Bár a hatalmas lendületet olykor válságok szakították meg, és strukturális

átalakítások zavarai lassították, a polgárosodó néptömegek hite mégis töretlen maradt.

Kezdetben a hasznosság elve vezette az embereket. Egyszerűen csak többet akartak keresni, magasabb színvonalon kívántak fogyasztani, a versenyszellem ösztönözte őket és mindent elképzelhetőnek ül. elérhetőnek tartottak. A legjobbaknak még arra is jutott erejük, hogy kiépítsék a maguk kisebb-nagyobb birodalmát és fogyasztásuk egy jelentős része már státusz-szimbólumaikat szolgálta. Az egyre fokozódó, de még inkább felfokozott igények kielégítése azonban délibábnak tűnt – a legtöbben úgy érezték, hogy bár egyre közelebb jutnak hozzá, a valóságban a célok mégis mind távolabbinak tűntek.

A tudományos kutatás is igyekezett lépést tartani a piacgazdaság kiépítésével, és több olyan diszciplína is kialakult, ill. került előtérbe, amely az államszocializmusban nem létezett, vagy pedig a szellemi elnyomás áldozatává vált. Így jöttek létre a boldogságtudományok különböző ágazatai, a legnagyobb figyelmet viszont egyértelműen a spiritualizált hedonizmus kapta.

A piacosodás lendülete azonban néhány évtized elteltével váratlanul egy megmagyarázhatatlan törésponthoz érkezett. A kormányhatalmon lévő politikai elit nyugtalanul figyelte az egyre szaporodó negatív jelenségeket, a depresszió eluralkodását az embereken, az árufetisizmus abszolút győzelmét valamennyi élet-funkció megnyilvánulásában, valamint a digitális forradalom iránti növekvő közömbösséget. Nem merték kimondani, de minden társadalom-tudományokkal foglalkozó kutató tudta, hogy a posztmodern digitális kapitalizmus válságáról van szó. A hibernált szocialista forradalmi tudat kirobbanásától féltek, amely várhatóan az esztétikai dimenzióban fog először jelentkezni.

Az agytröszt munkához látott. Egyértelmű volt, hogy a trendet meg kell fordítani, de az még nem volt világos, hogy milyen módszerekkel és eszközökkel. A megoldás kulcsát végül a boldogságtudományokkal foglalkozó szakemberek kínálták fel. Elménycentrumokat kell – természetesen piaci alapokon – kialakítani, amelyek nem holmi tv-showhoz hasonló műsorokkal fogják az embereket szórakoztatni, hanem jól kiépített orvosi rendelők lesznek, amelyekben az igényeknek megfelelő chipecet ültetnek be a páciensek testébe. A chipecet élményekkel, emlékekkel, boldogság érzettel fogják elárasztani a megrendelők tudatát, akik ezek segítségével le tudják majd küzdeni a jelentkező negatív érzéseket, illetve ki tudják elégíteni igényeiket. Olyan érzékelésekben és emlékekben lesz részük amelyek, lehetővé teszik mindannak az átélését, aminek kielégítésére nincs meg az anyagi lehetőségük.

A gyors tempóban felépített élménycentrumok a jellegtelen, kocka alakú épületekben, fehérre meszelt falaikkal, igénytelen és olcsó bútorokkal valóban egy orvosi rendelőre, illetve kórházi kezelő szobára emlékeztettek. A kivitelezés formája azonban tudatos volt, kontrasztot kívántak teremteni a kietlen valóság és a beoperált chippel kilépő ember boldogságérzete között.

Az első körben meghirdetett, utazási élményeket és emlékeket adó chipecet forgalma napról napra nőtt. Az emberek rájöttek, hogy fölösleges temérdek pénzt kidobni egy utazásra, vagyis az utazási irodák, szállodák és éttermek gazdagítására, amikor ugyanazokban az élményekben részesülhetnek egy egyszerű élménychip beépítése után is. A kis készülékek – eladási árak függvényében – rövidebb-hosszabb ideig az utazás emlékeit is fel-felelevenítették meghatározatlan időközökben.

A másik, gyorsan fejlődő terület a depresszió leküzdése volt. A beültetésre jelentkezővel először is tudatták, hogy a depresszió nem más, mint a boldogság és az élvezet önszabotázsja. Kiküszöbölése a digitális forradalom korában csupán egyszerű technikai beavatkozás, a jó közérzet pedig lehetővé teszi a piacgazdaság minden előnyének korlátlan élvezetét, vagyis ez jelenti a boldogsághoz vezető egyetlen utat. A

piaci alapon értékesített és különböző hatásfokú antidepresszáns chippekkel két-három éven belül elérték, hogy Közép- és Kelet-Európában a depresszió, mint betegség ismeretlenné vált és az öngyilkosságok száma is a statisztikailag alig kimutatható nagyságrendre esett vissza.

Az elménycentrumok egyre nagyobb forgalmat bonyolítottak le, kínálatuk – a chippek egyidejű és sokirányú fejlesztésével – egyre szélesebbé vált. Jóllehet az állampolgároknak egyre több megszorító intézkedést kellett a gazdasági válságok miatt elszenvedniük, kerestük és vásárlóerejük pedig nem nőtt, sőt egyértelműen csökkent, mégis úgy érezték, hogy boldogok, hogy nagyon sok és szép élménnyel gyarapodtak. Egy valódi paradigmaváltás részeseivé váltak, és hálával gondoltak a digitális forradalom vívmányaira.

A paradigmaváltásból sajátos módon csak a politikai elit tagjai maradtak ki. Ők – a költségvetési számok, a nemzetközi szerződések és a reálgazdaság tendenciáinak ismeretében – tisztában voltak azzal, hogy veszélyes folyamatok indultak el mind a világ gazdaságban, mind pedig saját nemzetgazdaságukban. Azonban azt is tudták, hogy a politikában többnyire az egyszerű emberek frusztrációja, elkeseredése okozza a legnagyobb bajokat, elsősorban tehát ezeket az érzéseket kell leszerelni. Optimizmusra van szükség! Példaképüknek Voltaire Candide-jának Pangloss mesterét tették meg, aki fennen hirdette, hogy a létező világok legjobbika az, amelyben élünk. A mondatot hatalmas betűkkel ki is írták valamennyi boldogságcentrum bejárata fölé.

Elnökválasztás

Egy demokrácia mindig válságban van. Az emberek összevissza beszélnek, mindenféle pártok alakulnak egymásnak ellentmondó érdekekkel, tüntetnek és felvonulnak, osztogatják az adókból nagy nehezen begyűjtött pénzeket. Egyetlen kiút van ebből a káoszból: rendet kell teremteni.

A legfontosabb persze az, hogy egy erős és karizmatikus politikai személyiség álljon a folyamat élére, tekintélyével maga köré gyűjtve a jobbító szándékú embereket. Egyszerű és világos mondatokkal kell rámutatni a válság okaira, fel kell villantani az egyedül lehetséges kiutat és mindezekhez természetesen a személyi garanciákat is biztosítani kell. A rend és az általános jólét megteremtéséhez erőskezü elnökre van szükség és egy bizonyos hatalomkoncentrációra. Ha ez megvalósul, akkor még néhány ellenzéki pártot és szervezetet is meg lehet tűrni, jóllehet tevékenységük nem akadályozhatja a rend és jólét megteremtésére irányuló politikát, valamint azokat a progresszív törekvéseket, amelyek újra felemelik a szociális téveszmék által legyengített országot. Az embereknek csak két választásuk lehet: kitartani egy lebűtített

demokráciaeszmény mellett, vagy felsorakozni a rendteremtés erői mögé.

A Rend Párt rendkívüli kongresszusa ellenszavazat nélkül, néhány tartózkodással Tihaméry Tihamért választotta államfő jelöltjének. A delegátusok nem csináltak titkot abból, hogy a párt győzelme esetén, valamint kétharmados parlamenti többség mellett az ország politikai intézményrendszerét egy úgynevezett elnöki rendszerre alakítják át. Ez természetesen az államelnök kompetenciájának rendkívüli kiszélesítését jelenti. Az új szisztémában a rendvédelmi és közbiztonsági feladatok magától értetődően kiemelt jelentőséget kapnának és a jóléti szolgáltatások felülvizsgálata sem maradhatna el.

A választási kampány felpergette az országot, és a politikai harc természetesen a médiában bontakozott ki a legerősebben. Televíziós offenzívák indultak mind az állami mind pedig a kereskedelmi adókon. Felértékelődött a zuhanyhíradó műfaja is, a nézők ugyanis váratlan zuhanyként kapták a legújabb választási híreket egy-egy film vagy ismeretterjesztő műsor megtekintése közben, a pártok pedig berobbanó kampányhirdetéseikben különböző jutalmak ígéréssel próbálták a nézőket mind hosszabb ideig a tv-készülékek előtt tartani. A nyereményeket már másnap be lehetett váltani az egyes pártok irodáiban. A média szakemberek egyszerű és közérthető értelmezése szerint ezek célja csupán az volt, hogy megfelelően kondicionálják a választópolgárok orientációit, ráébresszék őket a rendszerfusztrációra és eltérítsék őket a diszkontinuitást mutató mintáktól. Jó munkát végeztek, hiszen a kapcsolati hozadék a legbefolyásosabb pártok körében egyre erősebben növekedett. A pluralizmus győzelme volt ez, amely képes volt az egyes szubkultúrákba behatolni.

A plakátháború már a Rend Párt kongresszusának másnapján megkezdődött. Hatalmas poszttereken hívták fel a figyelmet az ellenfél hamis, hazug és katasztrofális politikájára. Kiemelt szerepet kaptak a plakát-hackerek is, az ellenfél plakátjainak átírása, egyes részeinek leradírozása mindennapos üggyé vált.

Az internet is kiemelt szerepet kapott a választási küzdelemben. A pártok mindenféle reklámprogramokkal árasztották el a választópolgárok számítógépeit és ezekkel olyan vírusokat telepítettek a komputerekbe, amelyek a konkurens párt programját, felhívásait nevetségessé tették, állításait és ígéreteit az ellenkezőjére fordították. A védekezés sem maradhatott el. Ez volt a vírusirtó cégek virágkora, az antivírus piac jövedelmezősége az egekbe szökött.

Persze nem maradhattak el a telefonos üzenetek sem. Ezek fő jellegzetessége az volt, hogy csak az üzenet végén derült ki, melyik pártra kell szavazni. A kampányfőnökök ugyanis megegyeztek abban, hogy kezdetben ugyanazt a szöveget adják, ugyanazokat az ígéreteket mondják el és csak a közlemény utolsó mondatában fedik fel a párt nevét. Csak a notórius visszabeszélők jöttek rá, hogy egy hangszalagra felvett szöveget hallanak.

A pártok még csak a választási kampány felénél tartottak, de máris megfigyelhetővé vált a járványszemen terjedő politikai apátia, egyre több politikai reklám fulladt teljes közönybe.

Ebbe az állóvízbe robbant bele a Rend Párt egyedülálló ötlete: a választási kampány utolsó szakaszában el kell rendelni a politikusok doppingvizsgálatát! A gyorsan kidolgozott szempontok szerint feltétlenül diszkriminálni kellett azokat az indulókat, akiknek nem volt tiszta a múltjuk, akik gátlástalan ígérekkel igyekeztek megnyerni a választókat és akik megválasztásuk esetén nem képesek eleget tenni a szigorú protokoll előírásoknak.

A Rend Párt azonnal példát is mutatott és rögtön hozzákezdett képviselőinek, valamint államfő jelöltjének teljes és mindenre kiterjedő átvilágításához. A kibővített Etikai Bizottság hamarosan közzé is tette az államfő jelölt személyéhez kapcsolódó

vizsgálódásainak eredményét.

Tihaméry Tihamér múltjában csak egy zavaró tényezőt találtak. Gyermekkori problémáról volt szó, Tihamér ugyanis az óvodában egyszer nem volt hajlandó az építőkockákat visszarakni helyükre, és ezzel több óvónő valamint dadus nemtetszését váltotta ki. Az ígéretek inflációjának vádja alól azonnal felmentést kapott, ő ugyanis csak annyit ígért a választási kampányban, hogy rendet teremt az országban, és mindenki egyről a kettőre juthat. A protokolláris előírások teljesítésének kérdésében pedig a grémium rámutatott, hogy míg más pártok vezetői a nyári hőségre hivatkozva olykor ingujjban és nyakkendő nélkül állnak a kamerák elé egy-egy konferencia szünetében, addig a Rend Párt jelöltjéről ilyen képek sohasem kerültek nyilvánosságra, mivel öltöny és nyakkendő nélkül még szűkebb családi körben sem látták megjelenni. Az is köztudomású volt, hogy a nemzetközi fogadásokon, valamint a díszvacsorák alkalmából a pogácsát is késsel és villával eszi.

A választásokat a Rend Párt nyerte meg nagy fölénnel és sikerült magának a parlamentben a kétharmados többséget biztosítania. Ez lehetővé tette az alkotmány átalakítását, valamint az államelnöki hatalom jelentős kibővítését. Az elnök tartotta magát egyetlen ígéretéhez, és hozzákezdett a rendcsináláshoz. Rövidesen ideológia is született a megindult változások alátámasztására: az állampolgárok megtudhatták, hogy az elnök hozzákezdett a posztindusztriális korszak politikai deficitjének felszámolásához, valamint egy posztmodern autentitás kialakításához.

A parlament elfogadta a három évre szóló, rugalmasan alakítható költségvetést, amelyben az egyes fejezetekről közvetlenül maga az elnök rendelkezett. A művészeti életben erélyesen fellépett a divathamisítás ellen, privatizálta a Külügyminisztériumot, és erőteljesen visszafogta a jóléti kiadásokat, hogy korrigálja az előző kormányok osztogató politikáját.

A koronázási ünnepségre néhány hónappal elnöki hivatalba lépése után került sor. A köztársasági államforma természetesen megmaradt, és egyébként is az állampolgárok nagy hányada ekkorra már régen megbarátkozott a köztársaság koronás címerével. A parlamenti királyválasztás remekül illeszkedett a történelmi hagyományok ápolását elősegítő törvényhez. A budavári Mátyás templomban tartott koronázáson jelen volt valamennyi parlamenti párt képviselője, az Érdekegyeztető Tanács delegáltjai és természetesen mind a történelmi- mind pedig a kisegyházak püspökei, illetve vallási vezetői. Hatlovas hintó vitte az államelnök-királyt a parlament elé, ahol a különféle fegyveres testületek díszegységei katonai tiszteletadással fogadták. A honvédelmi miniszter egy színaranyból készült buzogányt és egy ősi kacagányt nyújtott át neki, miközben a Nemzeti Gárda tagjai tömött sorokban vonultak el előtte. Végre rend borult az országra, csak a környező mellékutcákból időnként felharsanó Internacionálé dallama zavarta meg az ünnepi aktust.

A vérbíró

Mindenki rettegett tőle. Még azok az államtitkárok vagy nagytekintélyű képviselők is zavartan pislogtak a kamerák felé, akik egyébként nagyvilági eleganciával emelték fel hangjukat a parlamentben.

Kaprossy Kázmér sportriporterként indult egy félig-meddig amatőr rádió *Minden sarkon gól* című adásában. Szép kiejtése és lendületes előadásmódja hamar feltűnt az egyik kereskedelmi televízió programigazgatójának, a sikeres meghallgatás után tv-riporter lett belőle. Fiatalos megjelenése különösen alkalmassá tette Kázmért arra, hogy olyan, rendkívül népszerű adásokban működjön közre, mint pl. a *Szomjas bulik* vagy *A tollászkodók magazinja*. Ezek kétségtelenül a legnézettebb műsorok közé tartoztak. Röpké egy év után karrierje tovább szárnyalt, az egyik kereskedelmi adónál egy betelefonálós műsor vezetője lett, majd átkerült az Állami Televízióhoz, ahol rövidesen a politikai műsorok szerkesztőségében landolt. Ekkorra már szakmailag és minden más szempontból is teljesen érett riporterré vált. Ellentmondást alig tűrő hangon érvelt, torkolta le a meghívott vendéget, vágott szavába, ha az hosszabb lére kívánta engedni mondanivalóját, vagy véleménye eltért a műsor vezetőjének álláspontjától. Az Állami Televízió irányítói úgy érezték, hogy megtalálták a megfelelő embert, aki nem hunyászkodik meg a politikusok és a mindenféle zavart elméjű politikai elemzők előtt. Határozott fellépésével, a konfliktusok kiélezésével, kissé érdes, de egyéni sajátosságokat felmutató modorával kellő ellenpontot képez a kereskedelmi tv-k hasonló műsoraival szemben. A nézettség mindenekelőtt! Ez volt a televíziók íratlan bibliájának első mondata.

Kaprossy Kázmér pályafutásának egyik csúcsa a *Gyermekélelmezés* című fórum levezetése volt. A beszélgetés fő műsoridőben zajlott, néhány szakértő mellett jelen volt a Gyermekszociális Ügyek Minisztériumának államtitkára, a nagyobb parlamenti pártok egy-egy szakértője és a Főzzünk Gyerekesen Alapítvány elnöke is. A mindenk felett álló szakértelmet egy magyar ember számára kimondhatatlan angol nevű gyermekélelmezési vállalat főszakácsa biztosította, ugyanis a budapesti gyermek-intézmények 69 %-át ez a cég látta el nap mint nap friss ételekkel. Az állami Gyermekellátó Vállalat privatizációja után végre ezen a területen is egészséges piaci viszonyok alakultak ki.

A műsorvezető szigorú tekintettel, de korrekten mutatta be az egyes résztvevőket, majd rögtön lecsapott:

– Független szakértői vélemények szerint a gyerekek szinte minden nap csak bramburákot kapnak ebédre, egy kevés főzelék kíséretében. Tudják Önök, hogy mennyi energia halmozódik fel egy szelet bramburákban főzés közben?

A mondatok megformálása közben éles, átható szemekkel meredt a jelenlevő államtitkára és a kitűnően beállított kamerák, valamint a képek ügyes keverése következtében minden néző láthatta, hogy a kormánytisztviselő először elsápad, majd kivörösödik, végül pedig üveges szemekkel mered a semmibe. Mindaddig azt remélte, hogy Kaprossy nem őt fogja felszólítani a válaszadásra. Tévedett.

Az államtitkár bizonytalan hangján egy nemrégén készült felmérésre hivatkozott, amely szerint a gyerekek többség nem szereti a húst. A kormánypárti szakértő ekkor – sajnos, elég meggondolatlanul – belekottyantott az egyre jobban halványuló magyarázkodásba:

– Talán sok néző nem is tudja, hogy mi az a bramburák, hogy miről folyik a vita. A bramburák jó magyar fordításban knédlit jelent.

Kaprossy feldúlt arccal fordult a közbeszóló felé, aki az ő engedélye nélkül nyitotta

ki a száját és zavarta meg a műsort. Felettből emelt hangon kiabált rá a szakértőre:

– A menzákra szállított, Szlovákiából importált cseh bramburák szállítmányok élelmiszerbiztonsági útja követhetetlen. Legalábbis ez derült ki a napokban az egyik népszerű napilap oknyomozó tudósításából. Ehhez mit szól szakértő úr? Ön, ugyebár, köztisztviselő, a minisztérium alkalmazottja, tehát felelős bizonyos folyamatokért, amelyek végső soron az egész társadalmat érintik!

Az adás közbeni felmérések rohamosan megugró nézőszámáról tanúskodtak, szinte égtek a telefonvonalak, amikor a litcsi program összeomlása került sorra.

A gyermekek egészségesebb táplálkozása érdekében ugyanis a kormány rögtön a választások után úgy döntött, hogy ebből a kisméretű, de vitamindús és kellemes ízű déligyümölcsből a tanítás ideje alatt valamennyi iskolás gyereknek minden órában ingyenesen juttat egy-egy szemet. Egyesek ugyan figyelmeztették az illetékeseket, hogy a tüskés és kemény burok nehézségeket fog okozni a gyümölcs felhasználásakor, de sajnos itt is a voluntarizmus győzött és a program megindulása után az orvosi rendelők kezdtek megtelni az ujjukat megsebzó kisdíákokkal. Még a rendkívül szellemes kis szlogen sem segített, amiért pedig a minisztérium több millió forintot fizetett a szerzőnek:

Matek óra – litcsi óra
Töri – litcsi – nem is kicsi

Az új választások közeledtével megszorodtak a politikai vitaestek a magyar televíziókban. Amikor Kaprossy Kornél vezette őket, a nézettség a maximálisra szökött fel, ezt valamennyi közvéleménykutató intézet megerősítette. Az utolsó összecsapás a két esélyes párt vezérei között zajlott, röviddel a kampánycsend kezdete előtt. Kaprossy kimérten, hideg pillantásokkal üdvözölte őket. A fő vitatéma a kormányon levő párt közlekedési koncepciója, valamint a legnagyobb ellenzéki erő azon ígérete volt, miszerint győzelme esetén újra életképessé teszi a nemzeti légitársaságot. Elsőként a kormányzó párt elnöke kapott szót.

A kormánypárt vezére kifejtette, hogy a közlekedés jövője a győzelme esetén újra életképessé teszi a nemzeti légitársaságot. Elsőként a kormányzó párt elnöke kapott szót.

A kormánypárt vezére kifejtette, hogy a közlekedés jövője a mágnesvasút kiépítése lesz. Amennyiben a következő periódusra is bizalmat kapnak a néptől, azonnal leállítják az egész jelenlegi vasúti közlekedést, és rögtön hozzákezdenek a mágnesvasút hálózatának megvalósításához. A befektetők már türelmetlenül várnak, a hálózat néhány éven belül a legkisebb falvakat is eléri, munkahelyeket teremt, forradalmi módon változtatja meg az emberek életét. Addig persze lesznek bizonyos nehézségek a közlekedésben, de ezeket könnyen át lehet hidalni. Tudnunk kell, hogy egyes fejlett országok már jóval előttünk járnak és készülnek azok a projektek is, amelyek az európai és az amerikai kontinens leghatékonyabb összeköttetését fogják biztosítani az Atlanti-óceán alatt kiépülő mágnesvasúttal. Képzeljék el, hogy néhány év múlva a magyar utazó is kényelmes, panorámaablakos kocsikban száguldhathat az Óceán talapzata fölött, úgy mintha egy akváriumba látogatna el – cetek, fehér cápák, tonhalak között fog tovasuhanni.

Az ellenzéki párt vezére először mély fájdalmát fejezte ki amiatt, hogy a nemzeti légitársaságot privatizálták, bagóért elkótyavetyélték. Kilátásba helyezte, hogy pártja győzelme esetén azonnal megalakítják a NEFAPA-AIR-t (Nemzeti Fapados

Légitársaság) és a társaság gépeivel a lehető leggyorsabban megteremtik a légi összeköttetést Budapest, valamint a világ valamennyi jelentős városa között. A repülőjegyekért a magyar állampolgároknak csak igen csekély összeget kell majd fizetniük, maximum egy átlagos színházjegy árát. Természetesen lesznek most nem részletezendő egyéb költségek is, mint pl. a kiszolgálási – és a zajvédelmi díj, a székkoptatási pótdíj, a W.C. üzemeltetési hozzájárulás és más, különféle illetékek. Az árak attól is függnék majd, hogy a gépen ki hova foglal helyet. A csomagterben való elhelyezkedés esetén pl. 20% kedvezmény jár.

Kaprossy Kázmér szigora az ellenzéki párt elnökével szemben a vita folyamán fokozatosan enyhült. A kormányzó párt vezetőjének nem is adott már szót a műsor hátralévő részben, és a jelenlevő egyik civil szervezet képviselője is csak az első fél mondatig jutott.

Az új kormány röviddel megalakulása után létrehozta a Repülőgépgyártási- és Közlekedési Minisztériumot, megalakult a NEFAPA és a Felügyelő Tanács elnökének Kaprossy Kázmér tv-s újságíró neveztek ki. Kaprossy ezek után egyre ritkábban lépett fel a tv-ben, majd jószérével el is tűnt a képernyőről. Fő feladata a nemzeti légitársaság ellenőrzése lett. Szilárd jelleme, kérlelhetetlen szigora, példaképévé vált minden kezdő újságírónak.

Hőstörténet

Gurtner János a harmincas évei elején járó, jó fellépésű fiatalember volt. A Falhoronymaró Kft. csődbe jutása után már a kétségbeesés határáig jutott, miután minden álláshely keresési törekvése kudarcba fulladt. A háromtagú család Margitka szerény fizetéséből tengette életét, aki egy nagyobb vállalat gazdasági osztályán dolgozott bérelszámolóként. Hétéves kisfiúk, Jancsika még csak általános iskolás volt.

Az első hitelfelvételre a munkanélküli támogatás lejártá után került sor személyi kölcsön formájában. A további hitelek felvételénél is Margitka stabil helyzete volt a garancia. János közben kétségbeesetten próbált állást szerezni magának, de középfokú végzettségével, valamint anyagbeszerzői szakmai múltjával ez kilátástalannak tűnt. Egyetlen sikere a szórólapok osztogatásával szerzett némi jövedelem volt. Egyszer majdnem sikerült beállnia szendvics embernek is, de egy ügyeskedő az utolsó pillanatban elhappolta előle ezt a lehetőséget. Egy éjszakai bár műsorát hirdette volna, és ha jól meggondoljuk, hogy a mai világban még egyszerű sétálással is pénzt lehet keresni, akkor minden okunk meg lehet az optimizmusra.

Az adósságrendező hitelt februárban vették fel az egyik banktól és ezzel sikerült kiváltani a korábbi kölcsönöket. Gurtnerék ezt a lépést egy olyan előnyös helyzetben

tették meg, amikor a pénzintézetek között élesedő piaci verseny sokkal jobb kondíciókat teremtett, mint amilyenek pl. egy évvel korábban voltak. János éles esztét és jó pénzügyi érzékét még apósa is elismerte, aki egyébként már évek óta munkanélküli volt és csak azt várta, hogy mikor mehet el korengedményes nyugdíjba. A leszázalékolás nála nem jött be, mivel mindkét keze és lába megvolt és még a szíve is normálisan vert.

Májusban fordulat következett be a család életében. János ügynöki állást kapott a Minden Cikk Forgalmazó Betéti Társaságnál és egy újabb akciós banki hitel – kezdetben kedvezményes, de később megugró kamatokkal – lehetővé tette, hogy a kaució letétele után a BT által forgalmazott termékeket árusítsa.

Az áruskálá egyszerűen frenetikus volt. Az élelmiszer szegmensben a szellő- és hullámszonkától a tintahal karikáig, a norvég vörös lazactól a bio kukoricagolyóig szinte minden megtalálható volt. A legszélesebb választékot azonban az egyszerűnek tűnő, de rendkívül praktikus kis szerkezetek jelentették. Egyértelmű sikere volt a vevők körében többek között a testzsíranalizátoros digitális személyi üvegmérlegnek, a tompított trombitahangú vakondűzőnek vagy a vadon terjedő vírusok felismerésére használt interaktív multiplikátornak is. A háziasszonyok között kétségtelenül a digitális sárgarépa pucoló és fényszerző készülék aratta a legnagyobb sikert. De volt a kínálatban viharöngyűjtő (fokozatmentesen állítható tűzerősséggel) és természetesen unisex csúszáságtlító zokni, valamint hamisciprus és kapálógép is.

János rátermettsége következtében a forgalom hónapról hónapra jelentősen növekedett, az áttörést azonban a nano-technikával előállított orrszörnyíró hozta meg. Ez húzás nélkül távolította el az orrszörzetest és mivel már az orrüregben nanoméretekre aprította, a felhasználó személy csak kellemes bizsergést érzett, a szőrszálaknak pedig egyszerűen nyoma veszett. A kereslet a nyári hónapokra azért is jelentősen megnőtt, mivel a korábban forgalomba került stresszoldó tabletták – nem tudván különbséget tenni a jóindulatú és a rosszindulatú stressz között – mellékhatásként számos embernél orrszörzetest túltengést okoztak. Ez egy tipikus európai jelenség volt, a Fidzsi-szigeteken például egyáltalán nem volt kimutatható.

Kezdetben egy ázsiai eredetű orrszörnyíró géppel jelentkeztek az erre specializálódott cégek a piacon, de rövidesen kiderült, hogy ez vákuumot okoz és nem egy példa volt arra is, hogy felrobbant a felhasználó orrában. A szétszóródott alkatrészeket csak operáció útján lehetett eltávolítani. A régi, szovjet típusú készülékeknél ugyan nem voltak ilyen problémák, de ezek nyolc kilós akkumulátor teleppel működtek és a kezelés így eléggé helyhez kötött maradt.

Gurtner János rövid időn belül meglátta az orrszörzetest-problémában rejlő hatalmas üzleti lehetőségeket és elhatározta, hogy önállósítja magát. Az egyik vezető bank dinamikus munkatársát meggyőző és határozott fellépésével aránylag gyorsan maga mellé állította, jelzálog hitelt vett fel édesapja harminc négyzetméteres, másfél szobás piliscsési nyaralójára, és a hétvégi házhoz tartozó fészerben beindította a digitális-nano technikán alapuló, saját tervezésű, orrszörzetest eltávolító készülékek gyártását. Az induláshoz a halasztott törlesztési konstrukció biztosította a pénzügyi feltételeket. Az egyik országos jelentőségű bulvárlap nemsokára az első oldalon tudósított az új orrszörzetest-eltávolító modellről. (A szerkesztőségben valaki viccesen így nevezte el Gurtner János találmányát.)

A siker megállíthatatlan volt. Rövid időn belül divatba jött az úgynevezett interszexuális orrszörzetest-eltávolítás, és főleg a fiatal lányok között terjedt el, de a hetven éven felüli, aktív szexuális életvitellel rendelkezők közül is sokan éltek vele. Világ-szabadság lett belőle, és másfél év elteltével Gurtner úr már csomagküldő szolgálattal, valamint saját tulajdonú pénzintézettel is rendelkezett. A készülék

továbbfejlesztésével az is lehetővé vált, hogy a felhasználók beépített (beoperált) szörtelenítőt használjanak. Ennek működése a pacemakerekhez volt hasonló, viszont az orrból kilógó, ékszerszerűen megmintázott rész (ormány) hitelkártyák elhelyezésére is alkalmasnak mutatkozott, sőt egyesek reklámfelületként is hasznosították. Az új készülékek rövidesen a piercingeket is majdnem kiszorították a használatból, ezek az intim területekre szorultak vissza. A céget bevezették a tőzsdére, és Gurtner úr néhány éven belül milliárdos lett.

A Hotel Hiltonban tartott sajtókonferenciáján többek között a következőket mondta:

– Uraim!

Nehéz életem volt fiatal koromban és voltak időszakok, amikor szinte felhagytam a reménnyel. De a különböző hitelkonstrukciók ésszerű felhasználásával és a piacba vetett töretlen bizalmammal mégis virágzó vállalatbirodalmat tudtam kiépíteni. Azt üzenem mindazoknak, akik ódzkodnak a különböző hitelek felvételétől, hogy nagyon rosszul teszik. A siker titka egyrészt a megfelelő hitelszerkezet professzionális kiaknázása, másrészt pedig a piacba vetett töretlen bizalom.

Gurtner János politikusi pályára készül.

ISBN 978-963-06-8782-9

ISSN 1216-1861

Felelős szerkesztő Tabák András

2010 Vasas-Köz Kft. nyomda

Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
